

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET
Danila Bojovića bb
P.f. 91
81402 Nikšić
Crna Gora

UNIVERSITY OF MONTENEGRO
FACULTY OF PHILOLOGY
Danila Bojovića bb
P.O. Box 91
81402 Nikšić
Montenegro

Tel.: +382 40 224 008, 243 912, Fax: +382 40 224 008, www.filoloski.ucg.ac.me, e-mail: filoloski@ucg.ac.me

---

Broj: 01-*1457/3*
Nikšić, 6. 7. 2023.

UNIVERZITET CRNE GORE
Odboru za doktorske studije

U skladu sa Pravilima doktorskih studija dostavljamo Prijedlog komisije za ocjenu podobnosti teme i kandidatkinje mr Nevene Tomić Brkuljan.

DEKAN

Prof. dr Igor Lakić

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET
Broj: 01- 1457/2
Nikšić, 06. 07. 2023.

Na osnovu člana 64 stav 2 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, a u vezi sa članom 32 Pravila doktorskih studija, Vijeće Filološkog fakulteta na sjednici održanoj 06. jula 2023. godine, utvrdilo je

PRIJEDLOG

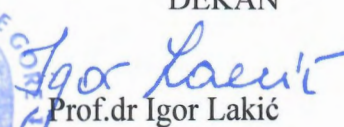
I

Prijava teme doktorske disertacije *Komunikativni i ekspresivni modeli upitnih rečenica u jeziku crnogorskih medija*, kandidatkinje mr Nevene Tomić Brkuljan ispunjava formalne uslove za nastavak procedure.

II

Predlaže se sastav komisije za ocjenu podobnosti teme i kandidatkinje mr Nevene Tomić Brkuljan pod navedenim nazivom u sljedećem sastavu:

1. Prof. dr Miodarka Tepavčević, vanredna profesorica Filološkog fakulteta UCG, mentorica
2. Prof. dr Sonja Nenezić, vanredna profesorica Filološkog fakulteta UCG, članica
3. Prof. dr Dušanka Popović, vanredna profesorica Filološkog fakulteta UCG, članica

DEKAN

Prof.dr Igor Lakić

PRIJAVA TEME DOKTORSKE DISERTACIJE

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU	
Titula, ime i prezime	mr Nevena Tomić-Brkuljan
Fakultet	Filološki fakultet
Studijski program	Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti
Broj indeksa	2/22
Ime i prezime roditelja	Spasoje Tomić
Datum i mjesto rođenja	18. 3. 1996. u Nikšiću
Adresa prebivališta	Dinastije Balšića, br. 9
Telefon	069-486-694
E-mail	nevena1606@gmail.com
BIOGRAFIJA I BIBLIOGRAFIJA	
Obrazovanje	<ul style="list-style-type: none"> – Doktorske studije, Filološki fakultet UCG, Nauka o jeziku, 2022 – – Magistarske studije, Filološki fakultet UCG, Nauka o jeziku, 2018–2020, <i>prosječna ocjena A (10.00)</i> – Specijalističke studije, Filološki fakultet UCG, Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti (prosvjetno-pedagoški smjer), 2017–2018, <i>prosječna ocjena A (10.00)</i> – Osnovne studije, Filološki fakultet UCG, Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti, 2014–2017, <i>prosječna ocjena A (9.91)</i>
Radno iskustvo	<ul style="list-style-type: none"> – Lektor u <i>Izdavačkom centru Univerziteta Crne Gore</i>, jun 2023 – – Novinar u <i>Radio-televiziji Nikšić</i>, maj 2023 – – Nastavnik crnogorskog-srpskog, bosanskog i hrvatskog jezika i književnosti u OŠ „<i>Vladimir Nazor</i>“, februar 2023 – mart 2023. – Član <i>Etičke komisije za lokalne službenike i namještenike Opštine Nikšić</i> za mandatni period 2021–2025. – Novinar u <i>Radio-televiziji Nikšić</i>, januar 2020 – februar 2023. – nastavnik-pripravnik u OŠ „<i>Mileva Lajović-Lalatović</i>“, januar 2019 – oktobar 2019.
Popis radova	<ul style="list-style-type: none"> – Nevena Tomić-Brkuljan. 2023. <i>Sintaksičko-semantičke odlike specijalnih predložko-padežnih konstrukcija u jeziku medija</i>. Language, literature, process 2023. book of abstracts, Faculty of Philology, University of Niš. – Nevena Tomić. 2020. <i>Sintaksa i semantika imeničkih predložkih izraza u jeziku crnogorske dnevne štampe</i> (magistarski rad). Nikšić: Filološki fakultet – Nevena Tomić. 2019. <i>Osvrt na kulturološki problem položaja žene sagledan kroz vizuru djela crnogorske književnosti</i>. Ženski glas, broj 2. Podgorica: ARS Crna Gora

- Nevena Tomić. 2017. *Frazeološke jedinice u Nušićevoj komediji Gospođa ministarka*. Časopis „Slovo“, br. 4, godina III. Sarajevo: Filozofski fakultet

NAZIV I PRILIKI PISANJA

Na službenom jeziku

Komunikativni i ekspresivni modeli upitnih rečenica u jeziku crnogorskih medija

Na engleskom jeziku

Communicative and expressive models of interrogative sentences in the language of the Montenegrin media

Obrazloženje teme

(do 1000 karaktera)

Tema istraživanja su sintaksičko-semantičke odlike komunikativnih i ekspresivnih modela upitnih rečenica u jeziku crnogorskih medija. Na kognitivno-semantičkom i komunikativno-pragmatičkom nivou to su jedinice kojim adresant u specifičnom rasporedu određenog skupa riječi traži od adresata informaciju o sadržaju propozicije o kojoj ima ograničeno znanje, dok ih na planu formalne strukture karakteriše prisustvo upitnika u finalnoj poziciji (v. Stevanović 1969; Stanojčić, Ostojić 1989; Mrazović, Vukadinović 1990; Piper i dr. 2005). Proučavati *komunikativne modele* ovih rečenica znači usmjeriti pažnju na različite oblike kojima se na relaciji govornik–propozicija–sagovornik prenosi upitni tip obavijesti, te i obraditi prirodu informativnog učinka povratne informacije. S druge strane, predmetom istraživanja su uključene i *ekspresivne interogativne varijante*, što znači da se analiziraju i sve leksičke, kontekstualne i strukturne intervencije prisutne pri uobličavanju emocionalnog stava adresanta prema upitnom sadržaju. Ispitujući sintaksičke pozicije na unutarrečeničnom nivou, značenja i relevantne sintaksostilematične elemente ova dva diferencijalna ali i komplementarna modela, težimo razgraničiti, te jasno odrediti njihov status i predočiti sve relevantne osobine upitnosti u cjelini. Kao predložak za analizu odabran je jezik crnogorskih medija. S obzirom na to da tematskom širinom i, u vezi sa njom, žanrovskom raznovrsnošću odražava različite pojavne oblike interogativnosti, smatramo ga pogodnim za istraživanje ove vrste.

Pregled istraživanja

(do 7000 karaktera)

¹ Budući da je predmet istraživanja ovoga rada upitnost kao sintaksičko-semantička, a ne pragmatička kategorija, navedena konstatacija odnosi se naučne obrade sintaksičke orijentacije. Napominjemo da se pitanja kao poseban primjer jezika u upotrebi razmatraju i obrađuju u pragmatiki u sklopu teorije govornih činova (v. Ličen, Milan. 1987. *Pitanja kao govorni činovi i njihova realizacija u srpskohrvatskom i nemačkom*), a i stilistika se, takođe, interesovala za pojam interogativnosti u sklopu retoričkog pitanja (v. Kovačević, Miloš. 1999. *Stilistika i gramatika stilskih figura*). Pitanja su proučavana i u metodičkoj literaturi s aspekta specifičnosti njihove obrade u nastavi (v. Raković, Milan. 2019. *Upitne rečenice u udžbenicima srpskog kao stranog jezika za A nivo*; Skljarov, Miho. *Upitne i odgovorske rečenice u početnoj nastavi*).

Upitne ili interogativne rečenice u crnogorskom, ali i drugim srodnim jezicima – srpskom, hrvatskom i bosanskom, do sada nijesu bile predmet obrade i lingvističkog interesovanja u okviru posebnih studija ili monografija¹. Parcijalna ispitanost tek pojedinih oblika interogativnosti, te pregled opštih i klasifikacionih osobina upitnih rečenica u udžbenicima, gramatikama, sintaksama, pa čak i posebnim naučnim radovima – nedovoljni su da se sagleda cjelokupna perspektiva pitanja, razjasne sve nedoumice, razgraniče klasifikacione razlike i pruži sveobuhvatan opis sintaksičko-semantičkih obilježja svih onih formi kojima u jeziku nešto pitamo. Uz to, svoju lingvističku obradu čekaju i brojna pitanja o upitnim rečenicama na pragmatičkom, stilističkom, pa i normativnom planu.

Za prvi studiozniji pogled na upitne forme na području nekadašnjeg srpskohrvatskog jezika obično se smatra rad Augusta Musića *Pitanja u hrvatskom ili srpskom jeziku*, objavljivani u tri dijela u časopisu „Rad“ JAZU (1909–1914). Polazeći od stava da nijedna oblast u sintaksi nije toliko zanemarena – iako bez pitanja, kako smatra, nema komunikacije – Musić je uz opis pružio sistematičnu klasifikaciju upitnih formi prema strukturnom liku, koja će biti polazište za gotovo sve naredne podjele u literaturi. Stanje u oblasti od tada, kako se čini, dugo se zadržavalo na udžbeničkog obradi (v. Stevanović 1969; Stanojčić, Ostojić 1989; Mrazović, Vukadinović 1990; Piper i dr. 2005) – dakle, na sintezi relevantnih osobina bez dublje sintaksičko-semantičke analize. Tek će se u relativno novijem vremenu objavljivati radovi opšteg preglednog karaktera ili o pojedinim, najčešće zastupljenijim oblicima upitnosti.

Za naše istraživanje od značaja su u prvom redu klasifikaciona i teorijska promatranja upitnih rečenica (kao sintaksičke) i pitanja (kao pragmatičke kategorije) data u radovima Milana Mihaljevića *Pitanja u hrvatskom jeziku* (2011) i *Upitne rečenice u hrvatskom jeziku* (1995), te diskusija o relevantnim primarnim i sekundarnim funkcijama pitanja Lade Badurine i Nikoline Palašić u radu *Odgovori na pitanja o pitanjima* (2018). O pojedinim stilističkim temama interogativnosti u vezi sa njihovim sintaksičko-semantičkim likom govorio je Miloš Kovačević u radu *Sintaksa i stilistika upitnih iskaza u romanu Gospodska ulica Ranka Ristojevića* iz 2012. godine. Iako se u obradi zadržava tek na korpusu književnoumjetničkog stila, autor daje važne priloge o sintaksi upitnih rečenica i stilogenim modelima u procesu prolepse, parcelacije ili kontekstualnog uključenja pitanja. U istraživačkom dijelu našeg rada posebno će se razmatrati autorov zaključak da stilski izraz dobija markiranost kroz iznevjeravanje komunikativnog cilja i normativne forme pitanja, uz

---

obaveznu leksičku obilježenost. Identične stavove iznosi i Julijana Despotović (2020) baveći se ekspresivnim modelima upitne rečenice bez predikata na predlošku dramskog teksta (*Ekspresivnost bespredikatskih pitanja u dramskom tekstu*). Konstatuje da stepen ekspresivnosti zavisi od nivoa upitnosti – tako su, prema njenom viđenju, kumulativna pitanja sa izgubljenom komponentom upitnosti najviše ekspresivna, a parcijalna zamjenička najmanje.

S druge strane, istraživanje će razmatrati i radove o komunikativnim obilježjima upitnih rečenica. Takvim modelima s aspekta konverzije analiziranih jedinica i komunikativno-semantičkih i stilističkih specifičnosti u jeziku štampe bavila se Milanka Babić u radovima *Komunikativna konverzija upitnih formi rečenica u srpskom jeziku* (2015) i *Komunikativna vrijednost upitnih rečenica u jeziku štampe* (2014). Autorka smatra da je propozicionalno-semantička transpozicija značajan segment komunikativnih modela upitnih rečenica, te da kao specifičan proces nije izvršena kod svih konstrukcija sa redukovanim upitnim karakterom već samo kod onih sa graduativno-kvalifikativnim značenjem. Takođe, prepoznaje i čitav niz komunikativnih specifičnosti ovih rečenica uslovljenih upravo prirodom jezika dnevne štampe i eksplicitnim ili implicitnim tendencijama upotrebe određenih jezičkih sredstava. Poseban komunikativni lik upitnosti Marko Janićijević primjećuje i u žanru intervjua u radu *Realizacija upitnih iskaza u biografski usmerenom intervjuu* (2016). Njegovi zaključci s aspekta pragmatike i sintaksičke semantike kazuju da se komunikativna upitna funkcija ostvaruje kako u direktnim tako i u indirektnim oblicima (kao što su imperativi, molbe, epistemički modalizovani i parajezički upitni iskazi i sl.).

Ostali modusi lingvističkog interesovanja ticali su se pojedinih oblika upitnih rečenica. Najviše su ispitana sintaksička pitanja sa partikulom *li*, dok su ostale, pretežno alternativne i dopunske upitne forme, slabo ili gotovo nikako proučene. Pažnju je posebno privukao status *da li* i njemu srodnih *je li* oblika (v. Lana Hudeček i Luka Vukojevića *Da li, je li i li – normativni status i raspodjela* (2007); Stjepan Babić *Kakva je razlika između je li i da li* (1964–1965)), ali i ostalih *li* modela (v. Ivo Pranjković *Upitno, pojačajno, namjerno i uvjetno li* (2012)). Sa dijahronijskog aspekta i kroz komparaciju sa drugim evropskim jezicima proučavana su polarna ili totalna pitanja (v. Ante Petrović *Polarne upitne rečenice u hrvatskom u dijakronijskoj i arealno tipološkoj perspektivi* (2020)), a ispitivana je i funkcija intonacije u tvorenju interogativnosti (v. Sanja Grahek *Odredba upitne rečenice, sintaktički neobilježena pitanja i modalna funkcija intonacije* (1974); Ivan Ivas i dr. *Intonacija pitanja u*

<p><i>hrvatskome i slovenskome jezik</i> (2004)), te i status “što” i “šta” u kontekstu pronominalnih pitanja (v. Mihailo Stevanović, „Što” i „šta” (1936/37); Ivo Pranjković <i>Zamjenica, prilog, čestica i veznik što</i> (2010)).</p>
<p>Temeljniji vid obrade upitne rečenice su dobijale u sklopu kontrastivnih analiza interogativnih formi u srpskom i stranim jezicima – ruskom (v. Ksenija Končarević <i>Interogativne rečenice u ruskom i srpskohrvatskom jeziku</i> (1986); Dušanka Mirić <i>Upitni iskaz u ruskom i srpskom jeziku</i> (2013)), francuskom (v. Nataša Radusin-Bardić <i>Interogativni modalitet u francuskom i srpskom jeziku</i> (2019)), turskom (v. Ekrem Čaušević (2008) <i>Upitne rečenice u turskom jeziku (Turski i hrvatski u kontrastivnoj analizi)</i>), pa će ovi radovi biti značajno polazište u našoj analizi. Po pravilu, fokus pomenutih istraživanja zadržavao se tek na pojedinostima koje su bile relevantne za poređenje sa stranim jezikom, što je njihov glavni nedostatak za sagledavanje cjelokupne perspektive upitnosti kao sintaksičko-semantičke kategorije.</p> <p>Kada je konkretno riječ o lingvističkim interesovanjima za upitne rečenice u jeziku medija, ističemo da je u literaturi tek usputno ukazivano na interogativnost kao sredstvo iskazivanja poruke na sintaksičkom i stilističkom planu medijskog diskursa, i to obično u sklopu naslova. Zajednički je stav da publicistički tekstovi u cjelini upitne rečenice najčešće koriste u cilju iskazivanja senzacionalnosti i ekskluzivnosti, te da njihov afektivni karakter uspostavlja neposrednost, konstituše poseban emocionalni stav, formuliše pretpostavljene sadržaje, „prividno uključuje u razmišljanje i davanje odgovora” (Katnić-Bakarsić 1999: 76), udara na osjećaje (Silić 2006: 90), te dovodi u sumnju, pobija određene navode (Babić 2015: 30) i sl. Konstatuje se i da se „naslovi u formi upitnih rečenica ispunjenih ekspresivnim jezičkim elementima javljaju obično kad je riječ o kraćim tekstovima i imaju zadatak da privuku pažnju” (Tepavčević 2014: 595), te da poruka tada djeluje snažnije i emotivno utiče na promjenu stava korisnika ili na utvrđivanje postojećeg (Mladenov 1985: 70). Dakle, kada se govorilo o upitnosti nužno se pominjalo sve ono što se tiče i ekspresivnosti i komunikativnosti, pa je to bilo i jedno od glavnih motiva da se ovakvi modeli naučno sagledaju i sistematično obrade.</p>
<p>Navedeni pregled istraživanja potvrđuje parcijalnu i nedovoljnu ispitanost upitnih rečenica, ali i upućuje na pitanja koja su bila u fokusu interesovanja, usmjeravajući tok našeg istraživanja u dva pravca – prvi se tiče težnje da se sintezuju sva dosadašnja znanja, drugi da se ispita sve ono što nije obrađeno a dio je interogativnosti.</p>

Cilj i hipoteze

(do 700 karaktera)

Glavni cilj istraživanja je sistemska analiza komunikativnih i ekspresivnih modela upitnih rečenica registrovanih u jeziku crnogorskih medija sa sintaksičkog i semantičkog aspekta. Stilistički pristup uključuje se u slučajevima kada je relevantan za rasvjetljavanje ekspresivnih varijanti interogativnosti na planu značenja i funkcija, odnosno u onim segmentima gdje je cilj opisati funkcionisanje nekih od važnih elemenata sintaksostilistike, kakvi su, prije svega, dekomponovani predikat i postupci ekspresivne sintakse (elipsa i parcelacija). Rad zapravo teži opisu unutarrečeničnih funkcija zabilježenih primjera, potom da pruži uvid u njihova strukturna obilježja, značenja i stilogene mogućnosti koje ostvaruju kao rečenična cjelina, te da utvrdi tip odnosa ekspresivnih i komunikativnih funkcija i da prepozna sredstava izražajne poruke. Cilj nam je i ispitati procese sintaksičkog oduzimanja, dodavanja ili permutacije u odnosu na leksičku i intonacionu ekspresivizaciju interogativnih formi, a potom i da ukažemo na zastupljenost upitnih rečenica u novinarskom stilu, da izdvojimo najfrekventnije strukturne modele i dobijene rezultate dovedemo u vezu sa prirodom konteksta iz kog se ekscerpiraju primjeri.

S obzirom na različite mogućnosti i spektar tematike koju problematizuje i imajući u vidu i da se „po obuhvatnosti činjenica života i raznovrsnosti izraza novinarska djelatnost mjeri sa književnošću“ (Jovanović 2010: 82), glavna hipoteza je da u jeziku savremenih crnogorskih medija upitne rečenice ostvaruju bogate i raznovrsne komunikativne i ekspresivne funkcije, a da je njihova distribucija i sintaksičko-semantička priroda uslovljena kontekstom upotrebe i žanrom publicistike u kom se javljaju. U vezi sa glavnom hipotezom, provjerava se i tvrdnja da stepen ekspresivnosti zavisi od nivoa upitnosti, odnosno da komunikacijska komponenta slabi tamo gdje su istaknutiji stilski markeri. Pretpostavlja se da su ekspresivni modeli manje zastupljeni od komunikativnih, s obzirom na težnju ka afektivnoj nemarkiranosti uzusa, ali da se mogu detektovati čitavi nizovi prelaznih formi, koji ekspresivnom segmentu jezika omogućavaju da postoji u sekundarnom liku. Uvažavajući i polazeći i od postulata sintaksičke stilistike, postavili smo i hipotezu da se ekspresivni modeli dominantno grade postupcima ekspresivne sintakse (elipsom, parcelacijom, inverzijom i sl.), ali i umetanjem stilogene leksike, tropizacijom ili posebnom intonacijom.

Takođe se nameću i sljedeća istraživačka pitanja: U kakvom su funkcionalnom odnosu rečenični elementi i kako je konstituisan informacioni centar? U kojoj mjeri su analizirane jedinice podložne konverziji, a u kojoj je odnos sintaksičke sinonimije uslovljen kontekstom i

medijskim „ambijentom“ iz kog se izdvaja rečenica? Koja su značenja upitnih rečenica zastupljena, kako u primarnom tako i u sekundarnom liku? U kakvom su odnosu strukturalna i semantička obilježja upitnosti? Polazeći od tvrdnje domaćih lingvista da je u savremenom jeziku najčešći model upitnosti sa partikulom *li*, postavljamo i pitanje: Koji su strukturalni modeli upitnih rečenica najčešći u jeziku medija i šta je tome pogodovalo?

Materijali, metode i plan istraživanja

(do 7000 karaktera)

Materijal za analizu ekscerpiraće se iz crnogorskih publicističkih tekstova dostupnih na internet portalima (Analitika, CDM, Vijesti, RTCG, AntenaM, RTNK, Gradski, Berane online, Pobjeda, Dan, Onogošt²), a koji su objavljeni tokom 2022. godine. Rezultati istraživanja treba da predoče trenutno stanje u nauci u vezi sa upitnim rečenicama, stoga pretendujemo odabiru što aktuelnije građe za analizu. Razlozi koji su pogodovali izboru portala, kao glavnog korpusa, u odnosu na druge realizacije novinarsko-publicističkog stila jesu neki od sljedećih:

- Budući dostupni u svakoj prilici i na svakom prostoru putem interneta, sa uvijek aktuelnim sadržajima i mogućnošću brzog prenosa informacije, medijski portali danas su možda i najpopularniji publicistički medij, koji sve više potiskuje štampane realizacije novinskih tekstova;
- Portali imaju veći broj tekstova, sadržajni su u odnosu na štampu, jer nijesu ograničeni brojem stranica. Samim tim pružaju više materijala za analizu i bolji uvid u prirodu jezika medija;
- Broj crnogorskih portala je zvanično znatno širi od broja štampanih crnogorskih medija;
- Arhivska građa nudi mogućnost pregleda objavljivanih sadržaja u dužem vremenskom periodu, kao i laku i brzu pretragu materijala za analizu.

Zapravo, različite komunikativno-ekspresivne realizacije interogativnih formi u jeziku savremene publicistike rezultat su tematske širine njenih tekstova, zalaženja u široki prostor društveno-kulturnih tokova, potrebe za privlačenjem pažnje adresata kroz diskursne oznake

---

² Veb stranice crnogorskih portala su: www.antenam.net, www.beraneonline.me, www.m.cdm.me, www.portalanalitika.me, www.pobjeda.me, www.rtnk.me, www.rtcg.me, www.vijesti.me, www.gradski.me, www.onogost.me, www.dan.co.me

³ Metode definisane i korišćene u skladu sa teorijskim postavkama datim u: Predrag Piper (2000). Metodologija lingvističkih istraživanja: pregled i hrestomatija. Beograd: Filološki fakultet

⁴ Prema: Dušanka Mirić 2014.

⁵ V. Piper i dr. 2005: 673.

senzacionalnosti i ekskluzivnosti, težnje za iskazivanjem i drugih značenja koja nijesu primarno upitne prirode. Uzimajući u obzir i da sama priroda novinskog teksta i te kako utiče na funkcije analiziranih jedinica, istraživanje će posebnu pažnju posvetiti njihovoj ulozi i namjeni u ovoj vrsti diskursa.

U skladu sa savremenim lingvističkim kretanjima i preplitanjem sa drugim disciplinama – semantikom, a potom i pragmatikom i stilistikom, pristup sintaksičke orijentacije zahtijevaće da se istraživačka građa obradi pomoću više metoda. Polazimo od *metoda dedukcije i indukcije*³ – totalne, pronominalne, izborne, dopunske i eho upitne rečenice analiziraće se sa svim svojim potkategorijama pojedinačno kako bi se na temelju toga izveli zaključci o opštim osobinama upitnosti, ali će se i razlagati na manje cjeline i rečenične elemente u cilju obuhvatnije i detaljnije analize. *Metod generisanja ili sinteze* poslužiće nam prilikom utvrđivanja sintaksičkih odnosa na nivou rečenice, a *metod segmentacije ili analize* za opis funkcija pojedinačnih riječi i rečenica, pozicija informacionog upitnog centra, te opservaciju značenja i stilske obilježenosti svih ekscerpiranih modela. Da bi se utvrdio tip odnosa komunikativnih i ekspresivnih modela, pristupiće se njihovom poređenju *komparativnom metodom*. U teorijskim, ali i glavnim istraživačkim segmentima rada, njom će se predstaviti i odnos upitnih rečenica sa eksklamativnim i obavještajnim. Sinonimičnost interogativnih formi i mogućnosti njihove zamjene konkurentnim oblicima provjeravamo *metodom supstitucije*, a uz navedene, težeći detaljnom opisu svakog segmenta istraživanja savremenom sintaksičkom, odnosno lingvističkom terminologijom, u cijelom istraživanju koristimo i *metod deskripcije*.

U cilju preglednijeg i obuhvatnijeg prikaza teme planirano je da istraživanje bude sprovedeno kroz teorijski i praktični glavni dio, uz obavezna metodološka pojašnjenja. Teorijski segment rada, prije svega, treba da precizno odredi upitne rečenice i definiše termine komunikativnosti i ekspresivnosti, postavljajući ih u kontekst relevantan za analizu. Interogativne rečenice su u prvom redu komunikativne jedinice, koje se izdvajaju kao posebna grupa upravo prema kriterijumu komunikativnog cilja da se njom traži nepoznata informacija. U sekundarnom liku vrlo često dolazi do semantičke transpozicije takve uloge, pa upitna rečenica „aktivira neku od svojih indirektnih komunikativnih funkcija, pri čemu kao njen semantički ekvivalent funkcioniše konstrukcija izjavnog ili eksklamativnog karaktera“ (Babić 2014: 69). Stoga ćemo u teorijskom dijelu ispitati mogućnosti naporedne konverzije, odnosno propozicionalno-semantičke transpozicije. Kako bi se jasno odredila

upitnost, u ovom segmentu rada treba ukazati i na razlike između njene sintaksičke i pragmatičke pojavnosti, odnosno diferencirati upitno strukturno ustrojstvo od semantičkog sadržaja, a uz to i predstaviti različite klasifikacije upitnih rečenica, zauzeti stav u odnosu na njihovu obuhvatnost i prikladnost, te prikazati dosadašnje stanje u nauci u vezi sa analiziranim temom, odlikama i prirodom jezika medija.

Plan je da se ekspresivni i komunikativni modeli u glavnom dijelu potom rasporede prema formalnogramatičkim upitnim obilježjima i da se tako grupisani analiziraju s aspekta funkcija, značenja i stilogenih varijanti (kada su relevantni za analizu). Ističemo da smo podjelu obrazovali sintezujući najprikladnija klasifikaciona rješenja iz literature (v. Milan Mihaljević 2011; Dušanka Mirić 2014), te je navodimo u nastavku:

- 1) *Opšte upitne rečenice* (totalne, potvrdno-negativne ili upitni iskazi sa totalnom propozicijom), kojima se pita za cijeli sadržaj propozicije, a mogu biti:
  - a) sa strukturnim indikatorima upitnosti: partikulama *li*, *zar* i *da*
  - b) sa intonacijom kao indikatorom upitnosti
- 2) *Posebne upitne rečenice* (zamjeničke, pronominalne ili upitni iskazi sa propozitivnom funkcijom), kojima se pita za jedan dio propozicije. U zavisnosti od toga koja zamjenica je u poziciji informacionog centra dijele se na sljedeće grupe⁴:
  - a) upitno-personalne (ko),
  - b) upitno-objekatske (šta/što),
  - c) upitno-kvalifikativne (kakav, koji, kako),
  - d) upitno-kvantifikativne (koliko),
  - e) upitno-temporalne (kad, dokad, dokle, otkad),
  - f) upitno-spacijalne (gdje, kuda, dokle, odakle, odakle, otkuda),
  - g) upitno-kausalne (zašto, zbog čega...),
  - h) upitno-posesivne (čiji).
- 3) *Dopunske upitne rečenice* su one u kojima je upitni dio u finalnoj poziciji.
- 4) *Izborne upitne rečenice*⁵ (alternativne, disjunktivne) nabrajaju moguće odgovore, a sagovornik treba da izabere jedan od njih.
- 5) *Eho upitnim rečenicama* (povratna) „traži se obavještenje o neodređenim djelovima tuđeg diskursa” (Mihaljević 2011: 39).

Uz navedeno, istraživački dio ima zadatak i da ukaže na zastupljenost upitnih formi u novinarskom stilu, ispita njihovu vezanost za određene žanrove publicistike, a potom i opiše

---

funkcije rečeničnih elemenata i status informacionog centra, te grupiše sekundarna i primarna značenja upitnih formi u komunikativnoj i ekspresivnoj funkciji, predoči vezu između ekspresivnog i informativnog učinka sintaksičkih pitanja. Plan je i da se na izdvojenoj građi ispituju principi funkcionisanja postupaka ekspresivne sintakse (elipse, parcelacije, inverzije), dekomponovanog predikata, nominalizacije, odnosno svega onoga što spada u predmet interesovanja sintaksičke stilistike.

U skladu sa prethodno iznešenim planom analize ističemo da je struktura rada sljedeća:

UVOD

1. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

- 1.1. Predmet
- 1.2. Ciljevi
- 1.3. Hipoteze
- 1.4. Korpus
- 1.5. Metode

2. O POJMOVIMA KOMUNIKATIVNOSTI I EKSPRESIVNOSTI

3. POJAM UPITNOSTI I KLASIFIKACIJE

4. NOVINARSKO-PUBLICISTIČKI STIL I UPITNE FORME

5. KOMUNIKATIVNI I EKSPRESIVNI MODELI UPITNIH REČENICA U JEZIKU CRNOGORSKIH MEDIJA

- 5.1. Podaci o zastupljenosti
- 5.2. Opšte (totalne) upitne rečenice
  - 5.2.1. *Modeli totalnih upitnih rečenica sa strukturnim indikatorima upitnosti*
    - 5.2.1.1. Sa partikulom *li*
    - 5.2.1.2. Sa partikulom *zar*
    - 5.2.1.3. Sa veznikom *da*
  - 5.2.2. *Modeli totalnih upitnih rečenica sa intonacijom kao indikatorom upitnosti*
- 5.3. Zamjeničke (pronominalne) upitne rečenice
  - 5.3.1. *Upitno-personalne*
  - 5.3.2. *Upitno-objekatske*
  - 5.3.3. *Upitno-kvalifikativne*
  - 5.3.4. *Upitno-kvantifikativne*
  - 5.3.5. *Upitno-temporalne*
  - 5.3.6. *Upitno-spacijalne*
  - 5.3.7. *Upitno-kauzalne*
  - 5.3.8. *Upitno-posesivne*
- 5.4. Izborne upitne rečenice
- 5.5. Dopunske upitne rečenice
- 5.6. Eho upitne rečenice

ZAKLJUČAK

LITERATURA

Očekivani naučni doprinos

(do 500 karaktera)

Upitne rečenice su neizostavni dio komunikacije i upotrebe jezika na svim funkcionalnostilskim nivoima, a njihova važnost možda je najbolje predočena ocjenom Augusta Musića (1909–1914: I, 101) da bez upitnih formi ne bi gotovo ni moglo biti razgovora. Polazeći od takve činjenice i stabilnog mjesta interogativnosti u sistemu značenjske podjele rečenica, s jedne, i neispitanosti sa gotovo svih aspekata, s druge strane – smatramo da ovaj rad kroz sistematični naučni prikaz svih osobenosti upitnih rečenica na planu sintakse i semantike pretenduje dati značajan naučni doprinos. Uz to, rezultati ove doktorske teze treba da doprinesu i mediološkim istraživanjima, s obzirom na to da će osvijetliti jedan segment jezika medija s posebnom namjenom i diskurzivnim učinkom.

Spisak objavljenih radova kandidata

(dati spisak objavljenih radova kandidata)

- Nevena Tomić-Brkuljan. 2023. *Sintaksičko-semantičke odlike spacijalnih predložko-padežnih konstrukcija u jeziku medija*. Language, literature, process 2023. book of abstracts, Faculty of Philosophy, University of Niš.
- Nevena Tomić. 2020. *Sintaksa i semantika imeničkih predložkih izraza u jeziku crnogorske dnevne štampe* (magistarski rad). Nikšić: Filološki fakultet
- Nevena Tomić. 2019. *Osvrt na kulturološki problem položaja žene sagledan kroz vizuru djela crnogorske književnosti*. Ženski glas, broj 2. Podgorica: ARS Crna Gora
- Nevena Tomić. 2017. *Frazeološke jedinice u Nušićevoj komediji Gospođa ministarka*. Časopis „Slovo“, br. 4, godina III. Sarajevo: Filozofski fakultet

Popis literature

(do 30 referenci)

1. Babić, Milanka. 2020. Ekspresivnost i eksklamativnost. *Ekspresivnost u srpskom jeziku*, zbornik radova sa XIV međunarodnog naučnog skupa. Kragujevac: Filološko-umetnički fakultet. 15–25.
2. Babić, Milanka. 2019. *Eksklamativne konstrukcije u srpskom jeziku*. Andrićgrad: Andrićev institut.
3. Babić, Milanka. 2014. Komunikativna vrijednost upitnih rečenica u jeziku štampe. *Radovi Filozofskog fakulteta*, Filološke nauke, broj 16, knjiga 1/1. 51–72.
4. Babić, Milanka. 2010. *Ogledi iz pragmatičke sintakse*. Istočno Sarajevo: Filozofski fakultet.
5. Babić, Milanka. 2002. Sintaksički oblik retoričkog pitanja sa riječcom “zar”, *Zbornik za srpski jezik, književnost i umjetnost*, II/2, Banjaluka, 181–195.
6. Babić, Stjepan. 1964–1965. Kakva je razlika između je li i da li, *Jezik*, XII, Zagreb: Hrvatsko filološko društvo. 57, 58.

7. Badurina Lana, Palašić Nikolina. 2018. *Odgovori na pitanja o pitanjima*. Preuzeto sa: hrcaksrce.hr, 5. 11. 2022. u 19.53 h. 383–397.
8. Barić, Eugenija i grupa autora. 1997. *Hrvatska gramatika*. Zagreb: Školska knjiga.
9. Čaušević, Ekrem. 2007. Upitne rečenice u turskom jeziku (Turski i hrvatski u kontrastivnoj analizi). *Prilozi za orijentalnu filologiju*. Sarajevo: Orijentalni insitut u Sarajevu. 15–41.
10. Despotović, Julijana. 2020. Ekspresivnost bespredikatskih pitanja u dramskom tekstu. *Ekspresivnost u srpskom jeziku*, zbornik radova sa XIV međunarodnog naučnog skupa. Kragujevac: Filološko-umetnički fakultet. 171–179.
11. Hudeček, Lana i Vukojević, Luka. 2007. Da li, je li i li – normativni status i raspodjela. *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 33. preuzeto sa: www.hrcaksrce.hr, 5. 11. 2022. u 19.51 h. 217–234.
12. Hudeček, Lana i Mihaljević, Milica. 2009. *Jezik medija: publicistički funkcionalni stil*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
13. Ivas, Ivan i drugi. 2004. Intonacija pitanja u hrvatskome i slovenskome jezik, *Istraživanja govora: Peti znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem*. Zagreb: FFZG. 43–44.
14. Janićijević, Milan. 2016. Realizacija upitnih iskaza u biografski usmerenom intervjuu (na primeru kolekcije *Odgovori*). *(Srpski) jezik u komunikativnoj funkciji*. Zbornik radova. Knjiga I. Kragujevac: Filološko-umetnički fakultet. 245–259.
15. Jovanović, Jelena. 2010. *Lingvistika i stilistika novinskog umeća*. Jezičke i stilske osobine novinarstva. Beograd: Jasen
16. Končarević, Ksenija. 1986. Interogativne rečenice u ruskom i srpskohrvatskom jeziku. *Prilozi proučavanju jezika*. Beograd: SANU. 71–99.
17. Kovačević, Miloš. 2012. Sintaksa i stilistika upitnih iskaza u romanu *Gospodska ulica Ranka Risojevića*, *Nauka i identitet. Filološke nauke: zbornik radova sa naučnog skupa, (Pale, 21–22. maj 2011), knj. 6*. Pale: Filozofski fakultet. 67–89.
18. Kordić, Snježana. 2002. *Riječi na granici punoznačnosti*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada
19. Klajn, Ivan, Šipka, Milan. 2008. *Veliki rečnik stranih izraza i termina*. Beograd: Prometej

20. Ličen Marina. 1981. Pitanja kao govorni činovi i njihova realizacija u srpskohrvatskom i nemačkom. *Godišnjak Saveza društava za primenjenu lingvistiku*, 4. Zagreb: Savez društava za primenjenu lingvistiku. 265–269.
21. Mihaljević, Milan. 2011. Pitanja u hrvatskome jeziku, *Sintaksa hrvatskoga jezika/Književnost i kultura osamdesetih: Zbornik radova 39. seminara Zagrebačke slavističke škole*. Zagreb: Filozofski fakultet, Zagrebačka slavistička škola. 35–41.
22. Mihaljević, Milan. 1995. Upitne rečenice u hrvatskom jeziku, *Suvremena lingvistika 39*, Zagreb: Školska knjiga. 17–38.
23. Mirić, Dušanka. 2013. *Upitni iskaz u ruskom i srpskom jeziku*. Novi Sad: Filozofski fakultet.
24. Mrazović, Pavica i Vukadinović, Zora. 1990. *Gramatika srpskohrvatskog jezika za strance*. Sremski Karlovci, Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Dobra vest.
25. Musić, August. 1909–1914. Pitanja u hrvatskom ili srpskom jeziku I–III. *Rad JAZU*, 172, 184, 203. Zagreb: JAZU. 101–219, 96–235, 150–56.
26. Petrović, Ante. 2020. *Polarne upitne rečenice u hrvatskome dijakronijskoj i arealno-tipološkoj perspektivi*, preuzeto sa: www.hrcaksrce.hr, 5. 11. 2022. u 15.03 h. 107–137.
27. Piper, Predrag i dr. 2018. *Sintaksa složene rečenice u savremenom srpskom jeziku*. Beograd: Institut za srpski jezik SANU, Novi Sad: Matica srpska.
28. Piper, Predrag i dr. 2005. *Sintaksa savremenog srpskog jezika. Prosta rečenica*. Beograd: Institut za srpski jezik SANU, Beogradska knjiga, Matica srpska.
29. Piper, Predrag. 2000. *Metodologija lingvističkih istraživanja: pregled i hrestomatija*. Beograd: Filološki fakultet
30. Piper, Predrag i Klajn, Ivan. 2013. *Normativna gramatika srpskog jezika*. Novi Sad: Matica srpska.
31. Pranjković, Ivo. 2012. Upitno, pojačajno, namjerno i uvjetno li, *Pismo, časopis za jezik i književnost*, godište 10, broj 1. Sarajevo: Bosansko filološko društvo. 33–43.
32. Pranjković, Ivo. 2010. Zamjenica, prilog, čestica i veznik što, *Riječki filološki dani. zbornik radova*, 8. Rijeka: Filozofski fakultet Rijeka. 238–246.
33. Radovanović, Miloš. 1977. Dekomponovanje predikata (na primerima iz srpskohrvatskog jezika), *Južnoslovenski filolog XXXIII*, Beograd, 53–86.

34. Raković, Milan. 2019. *Upitne rečenice u udžbenicima srpskog kao stranog jezika za A nivo*. preuzeto sa: philol-forum.uni-sofia.bg 5.11.2022. u 15.17 h
35. Radusin-Bardić Nataša. 2019. *Interrogativni modalitet u francuskom i srpskom jeziku*. Novi Sad: Filozofski fakultet
36. Ristić, Stana. 2004. *Ekspresivna leksika u srpskom jeziku*. Beograd: Institut za srpski jezik SANU.
37. Ristić, Stana. 1993. Partikule i njihovi funkcionalni ekvivalenti (leksičko-semantičke i funkcionalne karakteristike). *Južnoslovenski filolog XLIX*, Beograd: SANU i ISJ. 75–93.
38. Ristić, Stana. 1994. Ilokucijski aspekti upotrebe partikula. *Južnoslovenski filolog L*. Beograd: SANU i ISJ. 145–154.
39. Silić, Josip. 2006. *Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika*. Zagreb: Disput.
40. Simić, Radoje, Jovanović, Jelena. 2002. *Srpska sintaksa I–II*. Beograd: Filološki fakultet u Beogradu
41. Skljarov, Miho. 1974. *Upitne i odgovorske rečenice u početnoj nastavi*. https://stranijeziци.ffzg.unizg.hr/wp-content/uploads/2018/10/sj3_1_str21-29.pdf
preuzeto: 14. 12. 2022. u 18.30h
42. Stanojčić, Živojin i Popović Ljubomir. 1989. *Gramatika srpskog jezika*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
43. Stevanović, Mihailo. 1969. *Savremeni srpskohrvatski jezik II*. Beograd: Naučna knjiga.
44. Stevanović, Mihailo. 1936/37. „Što” i „šta”. *Naš jezik*, s.s. V, Beograd: SANU. 127–136.
45. Tepavčević, Miodarka. 2014. Jezičke karakteristike sportskih novinskih naslova. *Medijski dijalozi*. Tom 7. Izdanje 20. Podgorica: Istraživački medijski centar. 589–603.
46. Tošović, Branko. 2011. *Korelaciona sintaksa*. Grac: Univerzitet „Karl Franc” Grac
47. Tošović, Branko. 1988. *Funkcionalni stilovi*. Sarajevo: Svjetlost

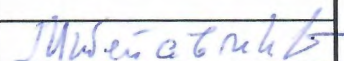
SAGLASNOST PREDLOŽENOG/IH MENTORA I DOKTORANDA SA PRIJAVOM

Odgovorno potvrđujem da sam saglasan sa temom koja se prijavljuje.

Prvi mentor

Prof. dr Miodarka Tepavčević

(Potpis)

Drugi mentor	/	/
Doktorand	Nevena Tomić-Brkuljan	(Potpis) <i>Heleka Traud-Špajec</i>
IZJAVA		
Odgovorno izjavljujem da doktorsku disertaciju sa istom temom nisam prijavio/la ni na jednom drugom fakultetu.		
U Nikšiću, (navesti datum)		
		Ime i prezime doktoranda Nevena Tomić-Brkuljan <i>Heleka Traud-Špajec</i>

Univerzitet Crne Gore
adresa / address: Cetinjska br. 2
81000 Podgorica, Crna Gora
telefon / phone: 00382 20 474 255
fax: 00382 20 474 230
mail: rektor@ucg.ac.me
web: www.ucg.ac.me
University of Montenegro

Broj / Ref 03-3187
Datum / Date 21.07.2020

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19 i 72/19) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 21.07.2020. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr Miodarka Tepavčević bira se u akademsko zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast Montenegristika – Crnogorski jezik, na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na period od pet godina.

**SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK**
prof. dr Danilo Nikolić, rektor

PROF. DR MIODARKA TEPAVČEVIĆ

BIOGRAFIJA

Rođena sam 25. IX 1972. godine u Nikšiću, gdje sam završila osnovnu (1979–1987) i srednju (1987–1991) školu. Studije srpskohrvatskog jezika i jugoslovenske književnosti upisala sam na Filozofskom fakultetu u Nikšiću školske 1991/92. godine i završila ih 12. II 1996. s prosječnom ocjenom 9,17 i ocjenom 10 na diplomskom ispitu. U toku studija nagrađivana sam od strane Univerziteta kao jedna od najboljih studentkinja sa visokom prosječnom ocjenom. Dobitnik sam diplome „Luča” (za osnovno, srednje i visoko obrazovanje).

Školske 1997/98. upisala sam na Filozofskom fakultetu u Nikšiću postdiplomske studije, smjer – Nauka o jeziku i u toku studija položila sve predviđene ispite sa prosječnom ocjenom 9,50. Magistarsku tezu „Jezička sredstva obezličavanja i uopštavanja u djelu Petra II Petrovića Njegoša” odbranila sam 21. VI 2001. i time stekla zvanje magistra lingvističkih nauka. Doktorsku disertaciju „Jezik Stefana Mitrova Ljubiše” odbranila sam 15. XI 2007. na Filozofskom fakultetu u Nikšiću i stekla zvanje doktora lingvističkih nauka.

Nakon završetka studija jednu školsku godinu (1996/97) radila sam u srednjoj Elektro-metalurškoj školi u Nikšiću. Na Filozofskom fakultetu u Nikšiću zaposlena sam od 1. 1. 1998. godine, gdje sam u svojstvu saradnice na SP Srpski jezik i južnoslovenske književnosti držala vježbanja iz različitih jezičkih disciplina. Za asistentkinju za lingvističku grupu predmeta (Sintaksa proste i Sintaksa složene rečenice, Istorija srpskohrvatskog jezika na SP Srpski jezik i književnost i Savremeni srpski jezik /Fonetika i fonologija, Morfologija sa tvorbom riječi/ na SP Obrazovanje učitelja) izabrana sam 18. 6. 2002. godine. Školske 2006/07. držala sam predavanja iz Uvoda u opštu lingvistiku na SP Francuski jezik i književnost i SP Njemački jezik i književnost, a 2007/08. iz Srpskog jezika I (Fonetika i fonologija) i Srpskog jezika II (Morfologija sa tvorbom riječi) na SP Njemački jezik i književnost. U zvanje docentkinje izabrana sam 25. VI 2009. godine za predmete: Savremeni srpski jezik (Sintaksa proste rečenice), Savremeni srpski jezik (Sintaksa složene rečenice) na SP Srpski jezik i južnoslovenske književnosti, Srpski jezik I (Fonetika i fonologija) i Srpski jezik II (Morfologija) na SP Obrazovanje učitelja na Filozofskom fakultetu (odluka broj 01-1364, objavljena u Biltenu Univerziteta Crne Gore broj 244). Reizabrana sam u zvanje docentkinje 28. V 2015. (odluka broj 08-1433, objavljena u Biltenu Univerziteta Crne Gore broj 349). U zvanje vanredne profesorice izabrana sam 21. VII 2020. godine za oblast Montenegristika – Crnogorski jezik: Savremeni crnogorski jezik 5 (Sintaksa proste rečenice), Savremeni crnogorski jezik 6 (Sintaksa složene rečenice) na SP Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti – Filološki fakultet; Crnogorski – srpski, bosanski, hrvatski jezik I na SP Obrazovanje učitelja – Filozofski fakultet (odluka broj 03-3187, objavljena u Biltenu Univerziteta Crne Gore broj 502).

Na Filološkom fakultetu izvodim nastavu za predmete: Savremeni crnogorski jezik 5 (Sintaksa proste rečenice), Savremeni crnogorski jezik 6 (Sintaksa složene rečenice) na SP Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti; Savremeni srpski jezik 5 (Sintaksa proste rečenice) i Savremeni srpski jezik 6 (Sintaksa složene rečenice) na SP Srpski jezik i južnoslovenske književnosti; Crnogorski jezik I na SP Njemački jezik i književnost (do 2020); na Filozofskom fakultetu Crnogorski – srpski, bosanski, hrvatski jezik I (Fonetika i fonologija i morfologija sa tvorbom riječi) na SP Obrazovanje učitelja (za iste predmete bila sam angažovana na SP Obrazovanje učitelja u Beranama); na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje na SP Sportsko novinarstvo od 2006. predajem Pravopis i pravogovor, kao i Jezik

masovnih medija i Uvod u novinarstvo od 2016. Na Institutu za strane jezike u Podgorici školske 2013/14. i 2014/15. godine bila sam angažovana na Osnovnim studijama prevodilaštva za predmete Maternji jezik I i Maternji jezik II. Na postdiplomskim magistarskim studijama studijskih programa Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti i Srpski jezik i južnoslovenske književnosti predajem predmet uže struke Sintaksičko-semantički principi perspektivizacije.

Autorka sam monografije *Jezik Stefana Mitrova Ljubiše*, Podgorica: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti (2010); kao i koautorka monografija: *Academic Discourse: A Semantic and Syntactic Analysis (Academic Discourse across Cultures, Cambridge Scholars Publishing: New Castle upon Tyne, 2015)* i *Književnost i jezik u funkciji promovisanja univerzalnih vrijednosti i identitetskih komponenti crnogorskog društva (Doprinos Stefana Mitrova Ljubiše crnogorskom književno-kulturnom razvoju u drugoj polovini XIX vijeka, Filološki fakultet, Nikšić, 2017)*. Objavila sam oko sedamdeset naučnih radova u međunarodnim i domaćim časopisima i zbornicima, učestvovala na preko trideset međunarodnih i domaćih naučnih skupova i simpozijuma, i uključena u više međunarodnih projekata. Na Univerzitetu Crne Gore bila sam angažovana u okviru projekata za: Implementaciju sistema kvaliteta na Univerzitetu Crne Gore (2010), Reakreditaciju Univerziteta Crne Gore (2012–2017), Samoevalucioni izvještaj za Univerzitet Crne Gore (Program institucionalne evaluacije, Evropska asocijacija univerziteta) 2014, Strategiju cjeloživotnog učenja na Univerzitetu Crne Gore za period 2012–2014. EURAXESS TOP II, Montenegro, Univerzitet Crne Gore i Fundacion Espanola para la ciencia y la tecnologia (FECYT) Španija, Sedmi okvirni program Evropske unije, Podgorica, 2013.

Bila sam saradnica (na nekima sam i dalje) na nekoliko naučnoistraživačkih projekata čiji su nosioci najviše nacionalne ili renomirane inostrane institucije: *Proučavanje pisanog jezičkog izraza u Crnoj Gori* (CANU 2000); *Lingvistička ispitivanja* (CANU 2003); *Proučavanje crnogorskog pisanog književnojezičkog izraza druge polovine 19. vijeka* (Ministarstvo prosvjete i nauke i Univerzitet Crne Gore 2005–2007); *Lirski satirični i humoristički svijet Branka Ćopića 2011–* (Institut za slavistiku Univerziteta „Karl Franc” u Gracu / Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz); *Ivo Andrić u evropskom kontekstu” 2007–* (Institut za slavistiku Univerziteta „Karl Franc” u Gracu / Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz); *Književnost i jezik u funkciji promovisanja univerzalnih vrijednosti i identitetskih komponenti crnogorskog društva* (Filološki fakultet, UCG, Ministarstvo kulture Crne Gore 2017); *Leksikon crnogorskih dinastija* (CANU, 2020–); *Stilistika slovenskih zemalja na razmeđu dvaju vjekova (XX–XXI) – Južnoslovenska stilistika /1970–2020/* (Institut za slavistiku Univerziteta „Karl Franc” u Gracu / Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz, 2021–). U okviru programa „Korak po korak”, a pod pokroviteljstvom Instituta za otvoreno društvo, Children’s Resources International – Washington i Open Society Institute – New York, učestvovala u projektu za visokoškolske učitelje na temu „Conducting classroom research”, održanom u Sloveniji (Rogaška Slatina) oktobra 2000. godine. Angažovana u prikupljanju građe iz Crne Gore za *Bibliografiju rasprava i dela iz indoevropske filologije i opšte lingvistike* u periodu 1997–2005, koja je objavljivana u lingvističkom časopisu Južnoslovenski filolog (br. I.V, LVII–LXIII, SANU).

Aktivno se bavim dugi niz godina lekturom i korekturom teksta. Saradivala sam sa Ministarstvima Crne Gore, Crnogorskom akademijom nauka i umjetnosti, organizacijom Save the Children International, agencijama Worldwide Translations i Smart Solutions Team. Radila sam lekturu publikacija za Univerzitet Crne Gore, doktorskih disertacija i magistarskih teza, časopisa *Montenegrin Journal for Social Sciences*, mnogih knjiga, monografija, između ostalih monografije Zeta grupe autora, dvotomne publikacije *Crna Gora Geografski enciklopedijski leksikon* emeritusa akademika profesora Branka Radojičića, *Geografski atlas*

profesora dr Mihaila Burića, *Ekonomska istorija Crne Gore* profesora dr Branislava Marovića, *Arhitektonska komunikacija: objekti kulture u Crnoj Gori 1945–2000* prof. dr Slavice Stamatović Vučković; Priručnika *Akademski integritet – znam i uvažavam/primjenjujem* grupe autora; *Botanički leksikon Crne Gore* (CANU, urednik leksikona akademik profesor Vukić Pulević) i dr.

Recenzentkinja sam radova objavljenih u renomiranim međunarodnim časopisima (Q1), kao i u međunarodnim časopisima (Q5), a takođe i radova objavljenih u zbornicima sa skupova međunarodnog značaja.

Autorka sam više nastavnih planova za brojne predmete na Filološkom fakultetu, Filozofskom, Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje i Institutu za strane jezike. Pod mojim mentorstvom odbranjeno je više specijalističkih, diplomskih, kao i magistarskih radova, dok je više njih u fazi izrade. Bila sam član i/ili predsjednik preko stotinu komisija za odbranu diplomskih radova (kod specijalizacija i na dodiplomskom studiju). Članica sam komisija za ocjenu i/ili odbranu magistarskih i doktorskih radova na više studijskih programa UCG – Filološkog, Filozofskog fakulteta, Istorijskog instituta. Godinama sam bila ispitivačica za maternji jezik, članica ili predsjednica u komisijama za diferencijalne ispite, kako na Filološkom, Filozofskom (u Nikšiću i Beranama) tako i na drugim fakultetima UCG (Fakultet za turizam i hotelijerstvo, Pravni fakultet, Fakultet političkih nauka), članica komisija za upis studenata na Filološki fakultet, komisija za izbor saradnika u nastavi i angažovanje nastavnika po oglasu.

Članica sam alumni Centra mladih naučnika Crnogorske akademije nauka i umjetnosti (2010–2012), kao i Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore od 2010, bila sam članica Uređivačkog odbora Univerziteta Crne Gore (2017–2019), Komisije za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta na Filološkom fakultetu (2019–2022). Članica sam Komisije za provjeru znanja iz licenciranih programa obrazovanja odraslih, tj. procjene nivoa znanja crnogorskog jezika od 2019. Predstavnica sam Crne Gore u Komisiji za stilistiku Međunarodnog komiteta slavista od 2022. godine.

BIBLIOGRAFIJA

1. Monografije

1. **Tepavčević, Miodarka**, *Jezik Stefana Mitrova Ljubiše*, Posebna izdanja (monografije i studije), knjiga 70, Odjeljenje umjetnosti, knjiga 19, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, 2010, str. 1–586. ISBN 978-86-7215-235-7.

2. Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja

2. **Tepavčević Miodarka**, *Academic Discourse: A Semantic and Syntactic Analysis*, *Academic Discourse across Cultures*, Cambridge Scholars Publishing: New Castle upon Tyne, 2015. pp. 180–196. ISBN (10): 1-4438-7801-4, ISBN (13): 978-1-4438-7801-2.

3. Poglavlje u monografiji nacionalnog značaja

3. **Tepavčević Miodarka**, *Doprinos Stefana Mitrova Ljubiše crnogorskom književno-kulturnom razvoju u drugoj polovini XIX vijeka*, Književnost i jezik u funkciji promovisanja univerzalnih vrijednosti i identitetskih komponenti crnogorskog društva, Filološki fakultet, Nikšić, 2017, 43–58. ISBN 978-9940-694-05-0

4. Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa po Scopusovom rangiranju)

4. **Тепавчевић Miodarka**, *Stefan Mitrov Ljubiša i Crna Gora – povijesno-kulturne veze*, *Annales, Anali za istrske in mediteranske študije*, Koper, 27 (1), 2017. str. 41–53.
Thomson Reuters: A&HCI, SSCI. ISSN 1408-5348. DOI 10.19233/ASHS.2017.04
5. **Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa po Scopusovom rangiranju)**
  5. **Тепавчевић Miodarka**, *Академи́ческий дискурс журнала „Социологические исследования” (по публикациям главного редактора)*, *Социологические исследования* № 7, 2019, 30–36. ISSN 0132-1625. Издательство: Российская академия наук (Москва), Thomson Reuters: SSCI.
DOI 10.31857/SO13216250005788-9 ISSN0132-1625
6. **Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa po Scopusovom rangiranju)**
  6. **Тепавчевић Miodarka**, Mijušković Marija, *The Syntactical-Semantic Functions of Exclamative Sentences in Romanian Poetry*, *Revue Roumaine de Linguistique*, 2022, LXVII, No. 1, str. 39–63. Thomson Reuters: A&HCI, SSCI. ISSN: 0035-3957
6. **Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama**
  7. **Тепавчевић, Miodarka**, *O jednom tipu bezličnih rečenica u jeziku Petra II Petrovića Njegoša*, *Riječ*, Časopis za nauku o jeziku i književnosti, VI/1–2, Institut za jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Nikšiću, Nikšić, 2000, str. 128–131. YU ISSN 0354–6039.
  8. **Тепавчевић, Miodarka**, *O jednom tipu bezličnih egzistencijalnih rečenica u jeziku Petra II Petrovića Njegoša*, *Srpski jezik*, V/1–2, Beograd, 2000, str. 817–823. YU ISSN 0354–9259.
  9. **Тепавчевић, Miodarka**, *Konstrukcije sa glagolom trebati (glagolima i izrazima sličnog značenja) u jeziku Petra II Petrovića Njegoša*, *Srpski jezik*, VI/1–2, Beograd, 2001, str. 479–484. YU ISSN 0354–9259.
  10. **Тепавчевић, Miodarka**, *Pasiv i pasivne rečenice s konkretizovanim agansom u jeziku Petra II Petrovića Njegoša*, *Srpski jezik*, VII/1–2, Beograd, 2002, str. 373–388. YU ISSN 0354–9259.
  11. **Тепавчевић, Miodarka**, *O jednom tipu bezličnih rečenica sa logičkim subjektom u akuzativu*, *Riječ*, VIII/1–2, Nikšić, 2002, str. 100–105. YU ISSN 0354–6039.
  12. **Тепавчевић, Miodarka**, *O jednom tipu bezličnih rečenica*, *Srpski jezik*, IX/1–2, Beograd, 2004, str. 429–437. YU ISSN 0354–9259.
  13. **Тепавчевић, Miodarka**, *Jezička sredstva obezličavanja i uopštavanja*, *Riječ*, X/1–2, Nikšić, 2004, str. 76–101. YU ISSN 0354–6039.
  14. **Тепавчевић, Miodarka**, *O redu riječi u jeziku Stefana Mitrova Ljubiše*, *Riječ*, XI/1–2, Nikšić, 2005, str. 98–113. YU ISSN 0354–6039.
  15. **Тепавчевић, Miodarka**, *O prirodi, mjestu i upotrebi suglasnika h u jeziku Stefana Mitrova Ljubiše*, *Glasnik Odjeljenja umjetnosti*, Knjiga 23, CANU, Podgorica, 2005, str. 107–134. YU ISSN 0350–5480.
  16. **Тепавчевић, Miodarka**, *Neke osobenosti upotrebe genitiva množine u jeziku Stefana Mitrova Ljubiše*, *Glasnik Odjeljenja umjetnosti*, Knjiga 24, CANU, Podgorica, 2006, str. 79–89. YU ISSN 0350–5480.

17. **Tepavčević, Miodarka**, *Padežne vremenske konstrukcije u jeziku Stefana Mitrova Ljubiše*, Glasnik Odjeljenja umjetnosti, Knjiga 26, CANU, Podgorica, 2008, str. 85–108. YU ISSN 0350–5480.
18. **Tepavčević, Miodarka**, *O nekim slučajevima kongruencije u jeziku Stefana Mitrova Ljubiše*, Srpski jezik, XIV/1–2, Beograd, 2009, 177–189. YU ISSN 0354–9259.
19. **Tepavčević, Miodarka**, *Zastupljenost i status uzvika u crnogorskim narodnim govorima*, Riječ, 7, Nikšić, 2012, str. 47–75. ISSN 0354–6039.
20. **Tepavčević, Miodarka**, *Dijalekatske odlike proznog diskursa Stefana Mitrova Ljubiše*, Folia Linguistica et Litteraria, 7, Nikšić, 2013, 125–145. ISSN 1800–8542.
21. **Tepavčević, Miodarka**, *Upotreba deagentizovanih rečenica u listu Crnogorac 1871–1872*, Folia Linguistica et Litteraria, 8, Nikšić, 2013, str. 55–69. ISSN 1800–8542.
22. **Tepavčević, Miodarka**, *Vokal jat u jeziku Petra II Petrovića Njegoša*, Riječ, 10, Nikšić, 2013, str. 29–49. ISSN 0354–6039.
23. **Tepavčević, Miodarka**, *Political Discourse – A Semantic and Syntactic Analysis*, Logos et Littera: Interdisciplinary Approaches to Text, Volume 1, Podgorica, 2014, str. 93–121. ISSN 2336–9884.
24. **Tepavčević, Miodarka**, *Jezičke karakteristike sportskih novinskih naslova*, Medijski dijalozi, VII, 20, Podgorica, 2014, str. 589–603. ISSN 1800–7074.
25. **Tepavčević Miodarka**, *Prilog proučavanju pravopisne problematike*, Folia Linguistica et Litteraria, 14, Univerzitet Crne Gore, Filološki fakultet, 2016, str. 99–125. ISSN 1800–8542.
26. **Tepavčević Miodarka**, *Eksklamativne rečenice u antologiji crnogorske poezije*, Folia Linguistica et Litteraria, 16, Univerzitet Crne Gore, Filološki fakultet, 2017, str. 199–207. ISSN 2337–0955.
27. **Tepavčević Miodarka**, *Participijski pasiv u jeziku Petra II Petrovića Njegoša*, Folia Linguistica et Litteraria, 20, Univerzitet Crne Gore, Filološki fakultet, 2018, str. 45–65. ISSN 1800–8542.
28. **Tepavčević, Miodarka**, *Linguistic Specificities of Media Headline Discourse – in the Case of Montenegrin Newspapers*, Medijski dijalozi, XII, 33, Podgorica, 2019, str. 65–80. ISSN 1800–7074
29. **Tepavčević Miodarka**, *Tipovi ekspresivnih imenica i struktura njihovih značenja u jeziku Petra II Petrovića Njegoša*, Folia Linguistica et Litteraria, 27, Univerzitet Crne Gore, Filološki fakultet, 2019, str. 197–209. ISSN 1800–8542 (Print). ISSN 2337–0955 (Online) (ESCI Claviate Analytics Web of Sceince, SCOPUS)
30. **Tepavčević Miodarka**, *Konstrukcija ženskog identiteta u poeziji Tina Ujevića*, Slavia Centralis, Oddelek za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, 2019, 2, str. 58–70. (SCOPUS, ERIH PLUS, ESCI)
31. **Tepavčević Miodarka**, *Jedno poglavlje crnogorsko-italijanskih jezičkih, književnih i kulturnih veza: Stefan Mitrov Ljubiša*, Studi slavistici, Revista dell'Associazione Italiana degli Slavistici (A. I. S.), Firenze University Press, XVI, 2019, 2, 17–36. ISSN 1824–7601 (online), DOI: 10.13128/Studi_Slavis-7472 (SCOPUS, ESCI, Erih Plus)
32. **Tepavčević Miodarka**, *Lingvistička proučavanja Njegoševog Gorskog vijenca*, Folia Linguistica et Litteraria, 37, Univerzitet Crne Gore, Filološki fakultet, 2021, str. 135–150. ISSN 1800–8542 DOI: 10.31902/fl.37.2021.9 SCOPUS, ESCI
33. **Tepavčević Miodarka**, *Razvoj lingvostilistike u Crnoj Gori od 1970. do 2020. godine*, Актуальные проблемы стилистики, Ежегодный международный научный журнал, Факультет журналистики Московского государственного университета имени М. В. Ломоносова, Moskva 2022, str. 194–210. ISSN 2312–9751 Russian Science Citation Index (RSCI) and EBSCO.

7. Radovi u zbornicima s međunarodnih naučnih skupova

1. **Tepavčević, Miodarka**, *Rečca se kao gramatičko sredstvo uopštavanja i obezličavanja u djelu Petra II Petrovića Njegoša*, „Život i djelo akademika Mihaila Stevanovića”, Rad sa međunarodnog naučnog skupa održan u Podgorici 16. i 17. maja 2002, CANU, Podgorica, 2002, str. 173–186. ISBN 86–7215–132–1.
2. **Tepavčević, Miodarka**, *O konstrukcijama s glagolom trebati, njihovim kolebanjima i normativnom statusu u jeziku*, Peti lingvistički skup „Boškovićeve dani”, Rad sa međunarodnog naučnog skupa „Konkurencija jezičkih sredstava i jezička norma” održan u Podgorici 10. i 11. oktobra 2002, CANU, Podgorica, 2003, str. 227–235. ISBN 86–7215–132–9.
3. **Tepavčević, Miodarka**, *Kultura jezičkog izraza u crnogorskoj štampi*, Šesti lingvistički skup „Boškovićeve dani”, Rad sa međunarodnog naučnog skupa „Standardizacija jezika dijahronijski i sinhronijski aspekt – jezik medija” održan u Podgorici 19. i 20. maja 2005, CANU, Podgorica, 2005, str. 171–182. ISBN 86–7215–170–4.
4. **Tepavčević, Miodarka**, *Neka kolebanja u vezi sa dvorodnim imenicama*, Rad sa međunarodnog naučnog simpozijuma „Jezička situacija u Crnoj Gori – norma i standardizacija” održan u Podgorici 24. i 25. maja 2007, CANU (Institut za jezik i književnost Petar II Petrović Njegoš i Institut za istočnoevropske i orijentalne studije Univerziteta u Oslu Norveška), Podgorica, 2008, str. 359–377. ISBN 86–7215–170–4.
5. **Tepavčević, Miodarka**, *O leksičko-semantičkoj slojevitosti jezika Stefana Mitrova Ljubiše*, Sedmi lingvistički skup „Boškovićeve dani”, Rad sa međunarodnog skupa „Leksikografija i leksikologija” održan u Podgorici 23. i 24. maja 2008, CANU, Podgorica, 2008, str. 341–361. ISBN 86–7215–170–4.
6. **Tepavčević, Miodarka**, *Primjena Vukove jezičke norme u jeziku Stefana Mitrova Ljubiše*, Zbornik sa međunarodnog kongresa, Naučni sastanak slavista u Vukove dane: Dva veka savremenog srpskog jezika. Beograd, 8–11. XI 2010, 40/1, Beograd, 2011, str. 207–221. ISSN 0351–9066.
7. **Tepavčević, Miodarka**, *Iz leksike crnogorskih govora*, Radovi sa međunarodnog skupa, „Gramatika, leksikografija i leksika – deskriptivni i normativni pristup”, Osmi lingvistički skup „Boškovićeve dani”. Podgorica 27. V 2011, 36, Podgorica, 2012, str. 203–238. ISSN 978–86–7215–287–6.
8. **Tepavčević, Miodarka**, *O jeziku Stefana Mitrova Ljubiše u ruskoj slavistici*, Zbornik radova sa drugog međunarodnog naučnog skupa, „Turizam kao spona saradnje između Rusije i Crne Gore u uslovima prevazilaženja globalne ekonomske krize”. Kotor, VI, 2012. Kotor: Univerzitet Crne Gore, Fakultet za turizam i hotelijerstvo, 2015. str. 115–127.
9. **Tepavčević, Miodarka**, *Komunikacijska funkcija pasiva u Đilasovom romanu Besudna zemlja*, Zbornik radova s međunarodnog naučnog simpozijuma, „Ličnost i djelo Milovana Đilasa”. Nikšić, 20–21. IV 2012, str. 237–252. Nikšić, 2014. ISBN 978-86-7664-123-9 ISBN 978-86-7798-082-5.
10. **Tepavčević, Miodarka**, *Zastupljenost i status partikula u crnogorskim narodnim govorima*, Zbornik radova sa treće konferencije Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore, „Primijenjena lingvistika u fokusu”. Podgorica, 25. X 2012, str. 133–144. Podgorica, 2014. ISBN 978-9940-9423-1-1.
11. **Tepavčević, Miodarka**, *Sintaksičke karakteristike jezika turizma u Crnoj Gori – pogled iz lingvističkog ugla*, Zbornik radova s trećeg međunarodnog naučnog skupa, „Trendovi u razvoju turizma i hotelijerstva”. Kotor, 12. IX, 2013. Kotor, 2015. str. 189–199. ISSN 2337-0319.

12. **Tepavčević, Miodarka**, *Neke morfološko-sintaksičke karakteristike imeničkih i glagolskih leksema u djelima Branka Ćopića*, Zbornik radova s međunarodnog naučnog skupa, Treći Ćopićev simpozijum „Ćopićevo modelovanje realnosti kroz humor i satiru/ Modellierung der Realität mittels Humor und Satire bei Branko Ćopić”. Banjaluka, 5, 6. i 7. IX, 2013, Grac – Banjaluka: Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz – Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske, 2014. str. 477–495. ISBN 978-3-9503561-8-2. ISBN 978-99938-30-72-6.
13. **Tepavčević, Miodarka**, *Morfološke osobine imenica u djelima Petra II Petrovića Njegoša*, Međunarodni slavistički skup, Njegoševi dani 5. Nikšić 4–7. IX 2013, Univerzitet Crne Gore, Filološki fakultet, Nikšić, 2015, str. 343–364.
14. **Tepavčević, Miodarka**, *Deagentizovane rečenice u funkciji ekspresivizacije u Andrićevom romanu Travnička hronika*, Zbornik radova s međunarodnog naučnog skupa, Šesti Andrićev simpozijum „Travnička hronika” / Wesire und Konsuln. Grac, 4, 5. i 6. X 2013, Graz – Beograd – Banjaluka: Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz – Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske – Svet knjige – nmlibris, 2014. str. 897–909. ISBN 978-3-9503561-6-8. ISBN 978-99938-30-73-3.
15. **Tepavčević, Miodarka**, *Sintaksičko-semantičke odlike akademskog diskursa*, 5. međunarodna konferencija Instituta za strane jezike, Univerziteta Crne Gore (ICIFL5) i Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore, „Riječ na granici kultura”/5th International Conference of the Institute of Foreign Languages (ICIFL5) and the Society of Applied Linguistics of Montenegro „Word Across Cultures”. Podgorica, 12–13. VI 2014. Institut za strane jezike, Podgorica, 2015, str. 50–60. ISBN 978-86-85263-14-9 COBISS.CG-ID 28055312
16. **Tepavčević, Miodarka**, *Imenice pozitivne i negativne ocjene po parametru pola u Ćopićevom jeziku*, Zbornik radova s međunarodnog naučnog skupa, Četvrti Ćopićev simpozijum „Žena – muškarac: dva svijeta, dva motiva, dva izraza u djelima Branka Ćopića / Frau - Mann: zwei Welten, zwei Motive, zwei Ausdrucksarten in den Werken von Branko Ćopić”, Grac, 4–6. IX, 2014. Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität, Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske 2015. str. 341–352. ISBN 978-3-9504084-0-9 ISBN 978-99938-30-92-4
17. **Tepavčević, Miodarka**, *Neke specifičnosti iskaza u zagradi u Andrićevoj Proklesoj Aviji*, Zbornik radova s međunarodnog naučnog skupa, Sedmi Andrićev simpozijum „Prokleta avlija” / Der verdammte Hof, Grac, 25–27. IX, 2014. Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz; Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske; Svet knjige, 2015. str. 845–854. ISBN 978-3-9504084-1-6 ISBN 978-99938-30-93-1 ISBN 978-86-7396-531-4
18. **Tepavčević Miodarka**, *Leksičko-semantičke osobenosti omladinskog žargona u Ćopićevom jeziku*, Zbornik radova s međunarodnog naučnog skupa, Peti Ćopićev simpozijum „Djetinjstvo, mladost i starost u Ćopićevom stvaralaštvu” / Kindheit, Jugend und Alter im Werk von Branko Ćopić, Banjaluka, 4–5. IX 2015. Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz; Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske; Svet knjige, 2017. str. 287–299. ISBN 978-3-9504084-9-2 ISBN
19. **Tepavčević Miodarka**, *O nekim jezičkim odlikama Andrićevih Znakova pored puta*, Zbornik radova s međunarodnog naučnog skupa, Osmi Andrićev simpozijum „Andrićevi Znakovi: Ivo Andrić kao mislilac, filozof, psiholog, logičar i estet(a)"/Andrićs Zeichen: Ivo Andrić als Denker, Philosoph, Psychologe, Logiker und Ästhetiker, Grac, 24–26. IX 2015. Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz; Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske; Svet knjige, 2016. str. 621–630. ISBN 978-3-9504084-1-6 ISBN 978-99976-27-04-09 ISBN 978-86-7396-589-5

20. **Tepavčević Miodarka**, *Uticao Njegoša i Vuka na stvaralaštvo Stefana Mitrova Ljubiše*, Deveti lingvistički naučni skup Boškovićeve dani „Vuk Stefanović Karadžić i Petar II Petrović Njegoš (reforma jezika, standardizacija i gramatički sistem Vukova modela književnog jezika”. Podgorica 26. maj, 2016, Podgorica, 2016, str. 133–147. ISSN 978-86-7215-390-3.
21. **Tepavčević Miodarka**, *Jezička sredstva za izražavanje prostornih odnosa u djelima Branka Ćopića*, Zbornik radova s međunarodnog naučnog skupa, Šesti Ćopićev simpozijum „Ćopićeva poetika prostora” / Ćopićs Poetik des Raumes, Beograd, 8 – 10. IX, 2016. Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz; Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske; Svet knjige, 2017. str. 273–287. ISBN 978-3-9504084-9-2 ISBN
22. **Tepavčević Miodarka**, *Percepcija Andrićeve Gospođice (jezički aspekt)*, Deveti Andrićev simpozijum „Andrićeva Gospođica” / Das Fräulein von Ivo Andrić, 17–19. XI 2016, Beograd. Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz; Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske; Svet knjige, 2017. str. 711–719. ISBN 978-3-9504299-1-6 ISBN 978-99976-27-04-09 ISBN 978-86-7396-589-5
23. **Tepavčević Miodarka**, *O uzvicima kao stilskim markerima*, Sedmi Ćopićev simpozijum „Ćopićeva poetika zavičaja” / Ćopićs Poetik der Heimat, Bihać. Lirski, humoristički i satirički svijet Branka Ćopića Die tyrische, humoristische und satirische Welt von Branko Ćopić, 7–9. IX, 2017, Bihać: Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz. Pedagoški fakultet Univerziteta u Bihaću. Kantonalna i univerzitetska biblioteka Bihać, 2018. str. 327–342. ISBN 978-3-9504299-4-7.
24. **Tepavčević Miodarka**, *O jednom tipu rečenica u Andrićevom jeziku*, Deseti Andrićev simpozijum „Andrićev Omerpaša Latas” / Omer-Pascha Latas von Ivo Andrić, Bukurešt, 12–14. X 2017. Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz; Departman za rusku i slovensku filologiju Fakulteta za strane jezike i književnosti Univerziteta u Bukureštu; Udruženje Srba u Rumuniji; Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske u Banjaluci; Svet knjige Beograd; nmlibris Beograd. 2018. str. 775–787. ISBN 978-3-9504299-3-0 ISBN 978-99976-27-26-1 ISBN 978-86-7396-674-8 ISBN 978-86-89711-32-5.
25. **Tepavčević Miodarka**, *Leksičko-sintaksička sredstva anonimizacije u Andrićevom djelu „Na sunčanoj strani”*, Jedanaesti Andrićev simpozijum „Andrićeva sunčana strana” / Andrićs Sonnenseite, Herceg Novi, 11–14. X 2018, Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz; Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske u Banjaluci; Svet knjige Beograd; nmlibris Beograd. 2019. str. 791–802. ISBN 978-3-9504299-5-4 ISBN 978-99976-27-35-3 ISBN 978-86-7396-717-2
26. **Tepavčević Miodarka**, *Tvoračka samosvijest Stefana Mitrova Ljubiše (tragom umjetnosti riječi)*, Književno djelo Stefana Mitrova Ljubiše u svom vremenu i danas, CANU, Podgorica, 8–9, XI 2018. Podgorica, 2019. str. 357–377. ISBN 978-86-7215-465-8
27. **Tepavčević Miodarka**, *Sintaksička struktura i leksičko-semantička analiza bijele i crne boje u Andrićevim djelima*, Dvanaesti Andrićev simpozijum „Hladnoće i zime Iva Andrića i ruskih nobelovaca: Nobelovske kripoetike”, / Kälte und Winter bei Ivo Andrić und russischen Nobelpreisträgern: Die Kryopoetik von Nobelpreisträgern, 17–20. X 2019, Moskva. Zbornik: Kripoetika Iva Andrića i ruskih nobelovaca / Die Kryopoetik von Ivo Andrić und russischen Nobelpreisträgern, tom 13, Grac 2020, str. 645–665. Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz; Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske u Banjaluci; Svet knjige Beograd; nmlibris Beograd. ISBN 978-3-9504299-8-5 (Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz) ISBN 978-86-7396-780-6 (Svet knjige)

28. **Tepavčević, Miodarka.** ŽENA NA KAMENU: parenteza i parcelacija. Tošović, Branko (Hg./ur.). Andrićeva pripovijetka / Andrićs Erzählung. Trinaesti Andrićev simpozijum „Andrićeva pripovijetka” / Andrićs Erzählung, Sokobanja 2021, Graz – Beograd – Banjaluka - Sokobanja: Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz – Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske – Svet knjige – nmlibris. Opština Sokobanja Narodna biblioteka „Stevan Sremac“ Sokobanja. Grac – Beograd – Banjaluka – Sokobanja, 2022. str. 723–739. [Andrić-Initiative: Ivo Andrić im europäischen Kontext – Ivo Andrić u evropskom kontekstu, tom 14]
29. **Tepavčević Miodarka,** *Sintaksičko-semantičke odlike Andrićeve rečenice*, 20–23. X 2022, Sokobanja. Tošović, Branko (Hg./ur.). Andrićs Poesie • Andrićeva poezija. Četnaesti Andrićev simpozijum „Andrićeva poezija” / Andrićs Poesie, Sokobanja 2022.
30. **Tepavčević Miodarka,** *Značaj i uloga Stefana Mitrova Ljubiše u crnogorskom književnoistorijskom razvoju: povodom dvjestote godišnjice rođenja (izviriječ Stefana Mitrova Ljubiše)*, 16–17. X 2022. Univerzitet Crne Gore, Filološki fakultet Nikšić.

8. Radovi u zbornicima s domaćih naučnih skupova

31. **Tepavčević, Miodarka,** *Vukovićevi pogledi na jezička sredstva obezličavanja i uopštavanja*, Zbornik radova sa naučnog skupa „Život i djelo akademika Jovana Vukovića” Plužine, 8. i 9. novembra 2003, Redakcija Monografije Piva i Pivljani, Podgorica, 2004, str. 164–175. COBISS.CC–ID 8705552.
32. **Tepavčević, Miodarka,** *Bezlične konstrukcije u Vukovom djelu*, Na izvoru Vukova jezika, III naučni skup, 2000, Ogranak Vukove zadužbine Žabljak – Šavnik – Plužine, Žabljak, 2005, str. 62–71. ISBN 86–906773–0–5.
33. **Tepavčević, Miodarka,** *Iz durmitorske leksike*, Na izvoru Vukova jezika, V naučni skup, 24–25. maj 2006, Ogranak Vukove zadužbine Žabljak – Šavnik – Plužine, Žabljak, 2006, str. 96–110. ISBN987–9940–9108–1–5.
34. **Tepavčević, Miodarka,** *Ekspresivna leksika u govorima durmitorskog kraja*, Zbornik radova sa VI naučnog skupa, „Na izvoru Vukova jezika”. Žabljak, 30–31. VI 2009, str. 19–58. Žabljak, 2010. ISBN987–9940–9108–2–2.
35. **Tepavčević, Miodarka,** *Jezički diskurs i lingvističko vrednovanje žene u antologiji Pjesma i žena (iz crnogorskog pjesništva)*, Zbornik radova sa naučnog skupa, „Stvaralaštvo žena u Crnoj Gori”, Centar mladih naučnika. CANU, Podgorica, 15. XII 2011. Knjiga 135, Podgorica, 2015, str. 47–55. ISBN 978–86–7215–369–9.

9. Prilozi

36. **Tepavčević, Miodarka,** *Bibliografija rasprava i dela iz indoevropske filologije i opšte lingvistike u periodu 1997–2005*, Južnoslovenski filolog (br. LV, LVII, LVIII, LIX, LX, LXI, LXII, LXIII), SANU i Institut za srpski jezik SANU.

10. Učešće na nacionalnim i međunarodnim naučnoistraživačkim projektima

Projekti:

1. „Conducting classroom research”, „Korak po korak”, Institut za otvoreno društvo, Children’s Resources International – Washington i Open Society Institute – New York, Slovenija (Rogaška Slatina), oktobar 2000. godine.
2. *Implementacija sistema kvaliteta na Univerzitetu Crne Gore* (2010).

3. *Samoevalucioni izvještaj za Univerzitet Crne Gore* (Program institucionalne evaluacije, Evropska asocijacija univerziteta), 2014.
4. *Strategiju cjeloživotnog učenja na Univerzitetu Crne Gore za period 2012–2014*. EURAXESS TOP II, Montenegro, Univerzitet Crne Gore i Fundacion Espanola para la ciencia y la tecnologia (FECYT) Španija, Sedmi okvirni program Evropske unije, Podgorica, 2013.
5. *Osnovno pravo na obrazovanje u Crnoj Gori*, Save the Children International, Save the Children za sjeverozapadni Balkan i Enfants, 2012.
6. *Proučavanje pisanog jezičkog izraza u Crnoj Gori* (CANU, 2000).
7. *Lingvistička ispitivanja* (CANU, 2003).
8. *Proučavanje crnogorskog pisanog književnojezičkog izraza druge polovine 19. vijeka* (Ministarstvo prosvjete i nauke i Univerzitet Crne Gore, 2005–2007).
9. *Lirski satirični i humoristički svijet Branka Ćopića 2011–* (Institut za slavistiku Univerziteta „Karl Franc” u Gracu / Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz).
10. *Ivo Andrić u evropskom kontekstu” 2007–* (Institut za slavistiku Univerziteta „Karl Franc” u Gracu / Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz).
11. *Književnost i jezik u funkciji promovisanja univerzalnih vrijednosti i identitetskih komponenti crnogorskog društva* (Filološki fakultet, UCG, Ministarstvo kulture Crne Gore 2017).
12. Saradnica u projektu na izradi monografije *Leksikon crnogorskih dinastija*, Podgorica, CANU, 2020–.
13. Saradnica u projektu *Botanički leksikon Crne Gore*, Podgorica, CANU, 2021–.
14. *Stilistika slovenskih zemalja na razmeđu dvaju vjekova (XX–XXI). Južnoslovenska stilistika – lingvostilistika /1970–2020/*. (Institut za slavistiku Univerziteta „Karl Franc” u Gracu / Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz, Pariz, 2021–2024).

 UCG	MOLBA ZA IMENOVANJE MENTORA IZ REDA NASTAVNIKA ILI NAUČNIH SAVJETNIKA/SARADNIKA UCG <i>stud. 2022/23. god.</i>	
	fakultet / institut	Pravni fakultet
studijski program	Pravni fakultet, Pravo i pravna historija	
student (ime Prezime)	Mihailo Ivanović Topoljčanin	
br. ind.	2/22	
predloženi prvi mentor <small>(popuniti ako predloženi mentor nije sa fakulteta UCG na kojem je organizovan studijski program)</small>	(Ime Prezime) docent ☐ vanredni prof. ☒ redovni prof. ☐ naučni sarad. ☐ viši nauč. sarad. ☐ naučni savj. ☐	prof. dr. Miroslav Pešić fakultet / institut:
	(Ime Prezime) docent ☐ vanredni prof. ☐ redovni prof. ☐ naučni sarad. ☐ viši nauč. sarad. ☐ naučni savj. ☐	fakultet / institut:
Datum:	Molbu podnosi student: <i>(potpis)</i> Mihailo Ivanović Topoljčanin	
	Sa molbom saglasan prvi mentor: <i>(potpis)</i> Miroslav Pešić	
	Sa molbom saglasan drugi mentor: <i>(potpis)</i>	

Univerzitet Crne Gore

adresa / address_Cetinjska br. 2
81000 Podgorica, Crna Gora
telefon / phone_00382 20 414 255
fax_00382 20 414 230
mail_rektorat@ucg.ac.me
web_www.ucg.ac.me

University of Montenegro

Broj / Ref 73 - 3895

Datum / Date 16.09.2020

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19 i 72/19) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 16.09.2020. godine, donio je

**ODLUKU
O IZBORU U ZVANJE**

Dr Sonja Nenezić bira se u akademsko zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore za **oblast Montenegristika-Crnogorski jezik**, na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na period od pet godina.

**SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK**
Prof. dr Danilo Nikolić, rektor

PROF. DR SONJA NENEZIĆ BIOGRAFIJA

Rođena sam u Nikšiću, gdje sam završila osnovnu i srednju školu. Diplomirala sam 1996. na Odsjeku za srpskohrvatski jezik i jugoslovenske književnosti Filozofskog fakulteta u Nikšiću. Na istom fakultetu završila sam postdiplomske studije, smjer – Nauka o jeziku, odbranivši 21. 6. 2001. godine magistarski rad pod nazivom *Endocentrične pridjevske složenice u Rečniku srpskohrvatskoga književnog jezika Matice srpske I–VI* (mentor prof. dr Živojin Stanojčić, Filološki fakultet u Beogradu). Doktorsku disertaciju *Jezik Nikole I Petrovića* odbranila sam 16. 11. 2007 (mentor akademik, prof. dr Branislav Ostojić, Filozofski fakultet u Nikšiću). Dobitnik sam diplome „Luča“ za osnovno i srednje obrazovanje, kao i istoimene diplome za visoko obrazovanje i novčane nagrade za uspješno završene postdiplomske studije od SO Nikšić.

U septembru 1996. godine zasnovala sam pripravički radni odnos u Službi za društvene djelatnosti SO Nikšić. Od 15. 5. 1997. do 31. 8. 1998. radila sam u dvjema nikšićkim osnovnim školama: „Jagoš Kontić“ i „Ratko Žarić“.

Na Filozofskom fakultetu u Nikšiću zaposlena sam od 1. 9. 1998. godine. Kao saradnica odnosno asistentkinja, držala sam vježbe iz morfologije, tvorbe riječi, sintakse i istorije jezika na Odsjeku / SP Srpski jezik i (južnoslovenske) književnost(i) i na Odsjeku / SP Obrazovanje učitelja.

U zvanje docenta izabrana sam 25. juna 2009, a u zvanje vanrednog profesora 28. 5. 2015. godine (br. Odluke 08-1439), oba puta za predmete: *Savremeni srpski jezik (sintaksa padeža)* i *Savremeni srpski jezik (sintaksa glagola)*, na SP Srpski jezik i južnoslovenske književnosti, te *Srpski jezik III (sintaksa rečenice)*, *Srpski jezik IV (sintaksa padeža i glagola)*, na SP Obrazovanje učitelja, čiju sam nastavu izvodila, osim u Nikšiću, i na SP Obrazovanje učitelja u Beranama. Reizabrana sam 16. 9. 2020. za predmete *Savremeni crnogorski jezik 7 – sintaksa padeža*, *Savremeni crnogorski jezik 8 – sintaksa glagolskih oblika* na SP Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti i *Crnogorski – srpski, bosanski, hrvatski jezik II* na SP Obrazovanje učitelja.

Osim toga, predajem *Savremeni srpski jezik 7 – sintaksa padeža* i *Savremeni srpski jezik 8 – sintaksa glagolskih oblika* na SP Srpski jezik i južnoslovenske književnosti. Predavala sam *Srpski jezik 2* odnosno *Crnogorski jezik 2* na SP Njemački jezik i književnost od ak. 2013/14. do 2020/21. Pet godina, od ak. 2008/09. do 2012/13, držala sam predavanja iz *Srpskog jezika I* i *Srpskog jezika II* na SP Ruski jezik i književnost. Ak. 2006/07. predavala sam *Uvod u lingvistiku* na SP Italijanski jezik i književnost, a 2019/20. i na studijskim programima *Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti*, *Srpski jezik i južnoslovenske književnosti*, *Ruski jezik i književnost* i *Njemački jezik i književnost*. Na SP Sportsko novinarstvo Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje u Nikšiću, od njegovog osnivanja, izvodim nastavu iz predmeta *Funkcionalni stilovi (publicističko-novinarski)*, a od 2016/17. i iz *Stilistike i retorike*. Na postdiplomskim magistarskim studijama studijskih programa *Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti* i *Srpski jezik i južnoslovenske književnosti* imam predmet uže struke *Sintaksički sistemi*.

Autorka sam monografije *Jezik Nikole I Petrovića*, CANU, Posebna izdanja (monografije i studije), Knjiga 71, Odjeljenje umjetnosti, Knjiga 20, Podgorica, 2010, 426. str. i šezdesetak naučnih radova objavljenih u domaćim i međunarodnim časopisima, zbornicima i monografijama. Učestvovala sam s naučnim radovima na brojnim domaćim i međunarodnim naučnim skupovima i simpozijumima. Posebno izdvajam učešće na XVI međunarodnom kongresu slavista u Beogradu 2018. i na konferencijama Komisije za tvorbu riječi Međunarodnog komiteta slavista u Mariboru, Gracu, Sarajevu i Ohridu. Bila sam saradnica, ili sam još uvijek, na desetak naučnoistraživačkih projekata čiji su nosioci najviše nacionalne ili renomirane inostrane institucije (CANU, UCG, Filozofski fakultet – Nikšić, Filološki fakultet – Nikšić, MPNCG, Institut za srpski jezik SANU,

Institut za slavistiku Univerziteta „Karl Franc“ u Gracu, Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske u Banjaluci, Filozofski fakultet – Sarajevo itd.).

Pod mojim mentorstvom odbranjeno je nekoliko desetina diplomskih, specijalističkih, magistarskih i master radova. Bila sam članica u brojnim komisijama za ocjenu i/ili odbranu diplomskih, magistarskih, master i doktorskih radova na više studijskih programa Filozofskog/Filološkog fakulteta.

Godinama sam bila članica ili predsjednica u komisijama za polaganje diferencijalnog ispita, kako na Filozofskom (u Nikšiću i Beranama) tako i na drugim fakultetima UCG (Pravni fakultet, Fakultet političkih nauka, Mašinski fakultet, Ekonomski fakultet, Fakultet za turizam i hotelijerstvo). Od 2019. godine, na matičnom fakultetu, ispitivač sam i crnogorskog jezika za strance.

Recenzentkinja sam radova objavljenih u časopisima: *Folia linguistica et litteraria* i *Riječ*, časopisi za nauku o jeziku i književnosti Filološkog fakulteta u Nikšiću, *Godišnjak Filozofskog fakulteta* u Novom Sadu i *Radovi* Filozofskog fakulteta u Sarajevu.

Dugi niz godina aktivno se bavim lekturom i korekturom teksta, i u vezi s tim izdvajam saradnju sa prevodilačkom agencijom „Worldwide Translations“ iz Beograda.

Članica sam Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore i alumnistkinja Centra mladih naučnika CANU. Predstavница sam Crne Gore u Komisiji za tvorbu riječi Međunarodnog komiteta slavista.

Bila sam u dva navrata (2007. i 2009–2011. god.) rukovoditeljka SP Srpski jezik i južnoslovenske književnosti, ak. 2014/15. prodekanica za nastavu Filozofskog fakulteta, a od 5. 10. 2015. do 16. 3. 2019. i novoformiranog Filološkog fakulteta. Takođe sam bila predsjednica ili članica više komisija na Filozofskom/Filološkom fakultetu, kao npr. predsjednica Komisije za postdiplomske studije, Komisije za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta, Komisije za nostrifikaciju inostranih diploma, više komisija za upis na osnovne, specijalističke i postdiplomske magistarske studije, članica najužeg radnog tima za akreditaciju Filozofskog/Filološkog fakulteta 2017. godine, komisija za licenciranje Filozofskog i Filološkog fakulteta, Komisije za mobilnost i Komisije za raspodjelu mjesta u Studentskom domu „Braća Vučinić“ u Nikšiću itd. Od 15. 12. 2021. do 22. 4. 2022. godine bila sam predstavnica Filološkog fakulteta u Senatu UCG. Od 8. 6. 2022. godine članica sam Komisije za doktorske studije Filološkog fakulteta.

BIBLIOGRAFIJA

Monografija

1. **Nenezić, Sonja:** *Jezik Nikole I Petrovića*, CANU, Posebna izdanja (monografije i studije), Knjiga 71, Odjeljenje umjetnosti, Knjiga 20, Podgorica, 2010, 426. str., ISBN 978-86-7215-236-4 COBISS.CG-ID 15802128.

Dio naučne monografije

2. **Nenezić, Sonja:** *Movirani feminini iz tvorbeno-semantičke kategorije nomina agentis et professionis u jeziku crnogorskih online medija*, Współczesne językoznawstwo, Słowiańskie teoria i metodologia badań, Tom I Słowotwórstwo, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Wydział Humanistyczny, Instytut Filologii Polskiej i Lingwistyki Stosowanej, Międzynarodowy Komitet Slawistów: Komisja Słowotworstwa, Siedlce, 2016, 87–95, ISBN 978-83-64415-03-6, ISBN 978-83-64415-53-1.

3. Nenezić, Sonja: *Identitet jezika Nikole I Petrovića*, Književnost i jezik u funkciji promovisanja univerzalnih vrijednosti i identitetskih komponenti crnogorskog društva (monografija), Filološki fakultet Nikšić, 2017, 27–41, ISBN 978-9940-694-05-0

Radovi u domaćim i međunarodnim naučnim časopisima

4. Nenezić, Sonja: *O jednom tipu pridjevskih složenica u srpskom jeziku*, Srpski jezik, V/1–2, Beograd, 2000, 813–817, ISSN 0354-92 59.

5. Nenezić, Sonja: *Pridjevske složenice sa kvantitativnim determinatorom*, Riječ, VI/1–2, Nikšić, 2000, 120–128, YU ISSN 0354-6039.

6. Nenezić, Sonja: *Pridjevske složenice sa kvalifikativnim determinatorom*, Srpski jezik, VI/1–2, Beograd, 2001, 443–461, ISSN 0354-92 59.

7. Nenezić, Sonja: *Endocentrične pridjevske složenice u srpskom jeziku*, Srpski jezik, VII/1–2, Beograd, 2002, 361–373, ISSN 0354-92 59.

8. Nenezić, Sonja: *Pridjevske složenice sa glagolskim upravnim članom*, Riječ, VIII/1–2, Nikšić, 2002, 117–131, YU ISSN 0354-6039.

9. Nenezić, Sonja: *O jednoj malobrojnoj grupi složenica*, Srpski jezik, IX/1–2, Beograd, 2004, 397–404, ISSN 0354-92 59.

10. Nenezić, Sonja: *Još jednom o endocentričnim pridjevskim složenicama*, Riječ, X/1–2, Nikšić, 2004, 174–186, YU ISSN 0354-6039.

11. Nenezić, Sonja: *Morfološke osobine prezenta u jeziku Nikole I Petrovića*, Riječ, XI/1–2, Nikšić, 2005, 114–123, YU ISSN 0354-6039.

12. Nenezić, Sonja: *Morfološke karakteristike imenica u jeziku Nikole I Petrovića*, Glasnik Odjeljenja umjetnosti 23, CANU, Podgorica, 2005, 135–159, YU ISSN 0350-5480.

13. Nenezić, Sonja: *O nepostojanom a u jeziku Nikole I Petrovića*, Glasnik Odjeljenja umjetnosti 24, CANU, Podgorica, 2006, 65–78, YU ISSN 0350-5480.

14. Nenezić, Sonja: *Upotreba predloga prema u jeziku Nikole I Petrovića*, Glasnik Odjeljenja umjetnosti 26, CANU, Podgorica, 2008, 109–118, YU ISSN 0350-5480.

15. Nenezić, Sonja: *Neke karakteristike upotrebe zamjenica u jeziku Nikole I Petrovića*, Srpski jezik, XIV/2, Beograd, 2009, 167–176, ISSN 0354-92 59.

16. Nenezić, Sonja: *Genitivne konstrukcije s predlozima „ponad“ i „pomeđu“*, Riječ, Časopis za nauku o jeziku i književnosti, nova serija, br. 7, Filozofski fakultet, Nikšić, 2012, 37–45, ISSN 0354/6039.

17. Nenezić, Sonja: *Sintaksa i semantika glagola u konstrukcijama s adverbijalnim dopunama*, Folia Linguistica et litteraria: Časopis za nauku o jeziku i književnosti, br. 7, Filozofski fakultet, Nikšić, 2013, 145–152, ISSN 1800-8542.

18. Nenezić, Sonja: *Upotreba predloga „do“ s predložko-padežnim konstrukcijama*, Folia Linguistica et litteraria: Časopis za nauku o jeziku i književnosti, br. 8, Filozofski fakultet, Nikšić, 2013, 47–54, ISSN 1800-8542.

19. Nenezić, Sonja: *Sintaksa infinitiva u Njegoševim pismima*, Riječ, Časopis za nauku o jeziku i književnosti, nova serija, br. 10, Filozofski fakultet, Nikšić, 2013 (u štampi).

20. Nenezić, Sonja: *O jednoj sintaksičkoj figuri u romanu „Nišči“ Vidosava Stevanovića*, Zbornik Matice srpske za književnost i jezik, br. 62/3, Novi Sad, 2014, 797–809, ISSN 0543-1220

21. Nenezić, Sonja: *Tvorbeni potencijal povratne zamjenice „sebe“*, Studije srpske i slovenske, Srpski jezik, br. 20, Beograd, 2015, ISSN 0354-92 59.

22. Nenezić, Sonja: *Derivatološki potencijal skraćenica u jeziku crnogorskih online medija*, Folia Linguistica et litteraria – Časopis za nauku o jeziku i književnosti, br. 20, Filološki fakultet, Nikšić, 2018, 7–19, ISSN 1800-8542.

23. Nenezić, Sonja: *Sintaksa i semantika konstrukcije k + dativ u jeziku Njegoševih pisama*, Folia Linguistica et litteraria – Časopis za nauku o jeziku i književnosti, br. 27, Filološki fakultet, Nikšić, 2019, 209–219, ISSN 1800-8542.

24. Nenezić, Sonja: *Gramatički status jednog glagolskog oblika: radni glagolski pridjev, krnji perfekat ili optativ*, Folia Linguistica et litteraria – Časopis za nauku o jeziku i književnosti, br. 28, Filološki fakultet, Nikšić, 2019, 171–181, ISSN 1800-8542.

25. Nenezić, Sonja: *Vojničko besjedništvo Nikole I Petrovića Njegoša*, Slavistična revija, br. 69/2, Slavistično društvo Slovenije, Ljubljana, 2021, 225–238, ISSN 0350-6894 (tisk–print), ISSN 1855-7570 (splet–online).

26. Mrdak-Mićović, Milena; Nenezić, Sonja; Spalević, Velibor; Billi, Paolo; Jakovljević, Mirko: *Flood disasters in Montenegro and around the World: Discourse analysis of media reporting in English and languages in use in Montenegro*, Journal of Environmental Protection and Ecology, 23/7, 2844–2853, ISSN 1311-5065.

Radovi u zbornicima s međunarodnih naučnih skupova

27. Nenezić, Sonja: *O nekim pitanjima tvorbene strukture složenica*, Život i djelo akademika Mihaila Stevanovića (Podgorica, 16. i 17. maj 2002), CANU, Podgorica, 2002, 195–207, ISBN 86-7215-132-1.

28. Nenezić, Sonja: *Dubletizam pridjeva na -ji i -iji u srpskom jeziku*, Peti lingvistički skup „Boškovićeve dani“ („Konkurencija jezičkih sredstava i jezička norma“, Podgorica, 10–11. novembar 2002), CANU, Podgorica, 2003, 237–251, ISBN 86-7215-139-9.

29. Nenezić, Sonja: *Dijalekatsko i normativno u jeziku Nikole I Petrovića*, Šesti lingvistički skup „Boškovićeve dani“ („Standardizacija jezika dijahronijski i sinhronijski aspekt – jezik medija“, Podgorica, 19–20. maj 2005), CANU, Podgorica, 2005, 91–105, ISBN 86-7215-170-4.

30. Nenezić, Sonja: *Aktivizacija i konkurentnost nekih mocionih sufiksa u jeziku crnogorskih medija*, Jezička situacija u Crnoj Gori – norma i standardizacija (radovi sa međunarodnog naučnog skupa, Podgorica, 24–25. maj 2007), CANU, Podgorica, 2008, 377–386, ISBN 978-86-7215-207-4.

31. Nenezić, Sonja: *O tvorbeno-semantičkoj strukturi imeničkih pejorativa u crnogorskim govorima*, Sedmi lingvistički skup „Boškovićeve dani“ („Leksikografija i leksikologija“, Podgorica, 23–24. maj 2008), CANU, Podgorica, 2008, 379–393, ISBN 86 – 7215 – 170 – 4.

32. Nenezić, Sonja: *Iz sintakse proste rečenice: adverbijalne dopune*, Međunarodni naučni skup „Filološka istraživanja danas“, Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, 26. i 27. novembra 2010, Edicija „Filološka istraživanja danas“, tom III, Savremeni tokovi u lingvističkim istraživanjima, knjiga I, Beograd, 2013, 183–201, ISBN 978-86-6153-128-6 COBISS. SR – ID 199747340

33. Nenezić, Sonja: *Konstrukcije s indeklinabilnim „koje“ u Vukovom jeziku*, Naučni sastanak slavista u Vukove dane, 8–11. IX 2010, 40/1, Međunarodni slavistički centar, Beograd, 2011, 197–205, ISSN 0351-9066.

34. Nenezić, Sonja: *O jednoj vrsti kvalifikativnog genitiva bez predloga i obaveznog determinatora*, Osmi lingvistički naučni skup „Boškovićeve dani“ (Gramatika, leksikografija i leksika – deskriptivni i normativni pristup, CANU, Podgorica, 27. maj, 2011), CANU, Podgorica, 2012, 193–202. ISBN 978-86-7215-287-6 COBISS.CG-ID 19737616

35. Nenezić, Sonja: *Neke padežne konstrukcije Andrićevog jezika u svjetlu savremene književnojezičke norme*, Naučni sastanak slavista u Vukove dane, 15–17. IX 2011, 41/1, Međunarodni slavistički centar, Beograd, 2012, 395–403, ISSN 0351-9066.

36. Nenezić, Sonja: *Pripovjedački glagolski oblici u Đilasovoj „Besudnoj zemlji“*, Međunarodni naučni simpozijum „Ličnost i djelo Milovana Đilasa“, Univerzitet Crne Gore, Filozofski fakultet Nikšić, 20–21. april 2012, Nikšić, 2014, 223–235, ISBN 978-86-7664-123-9 ISBN 978-86-7798-082-5 COBISS.CG-ID 25158672

37. Nenezić, Sonja: *Sinatroistične koordinirane konstrukcije u romanu „Nišči“ Vidosava Stevanovića*, Naučni sastanak slavista u Vukove dane, 12–14. IX 2012, 42/1, Međunarodni slavistički centar, Beograd, 2013, 453–461, ISSN 0351-9066.

38. Nenezić, Sonja: *O konstrukcijama s predložkim izrazom „od strane“*, Naučni sastanak slavista u Vukove dane, 12–15. IX 2013, 43/1, Međunarodni slavistički centar, Beograd, 2014, 125–135. ISSN 0351-9066.

39. Nenezić, Sonja: *Zoonimi u „Bašti sljezove boje“*, 3. Simpozijum „Čopićevsko modelovanje realnosti kroz humor i satire“, Institut za slavistiku Univerziteta „Karl Franc“ u Gracu, Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske u Banjaluci, Banjaluka, 5–7. 9. 2013, Grac – Banjaluka, 2014, 433–445, ISBN 978-3-9503561-8-2, ISBN 978-99938-30-72-6

40. Nenezić, Sonja: *Tvorbeno-semantička struktura glagolskih imenica u Andrićevoj „Travničkoj hronici“*, 6. Simpozijum „Ivo Andrić u evropskom kontekstu, Travnička hronika“, Institut za slavistiku Univerziteta „Karl Franc, Grac, 4–6. 10. 2013, Grac, 2014, 807–818. ISBN 978-3-9503561-6-8, ISBN 978-99938-30-73-3.

41. Nenezić, Sonja: *Derivati sa značenjem muškog i ženskog lica u „Bašti sljezove boje“*, 4. Simpozijum, Žena – muškarac: dva svijeta, dva motiva, dva izraza u djelima Branka Čopića, Institut za slavistiku Univerziteta „Karl Franc, Grac, 4–6. 9. 2014, Grac, 2015, 301–312, ISBN 978-3-9504084-0-9, ISBN 978-99938-30-92-4.

42. Nenezić, Sonja: *Leksema kao u „Prokletoj avliji“*, 7. Simpozijum „Prokleta avlija“, Institut za slavistiku Univerziteta „Karl Franc, Grac, 25–27. 9. 2014, Institut za slavistiku Univerziteta „Karl Franc“, Grac, Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske, Svet knjige, nmlibris, 2015, 761–768, ISBN 978-3-9504084-1-6, ISBN 978-99938-30-93-1, ISBN 978-86-7396-531-4.

43. Nenezić, Sonja: *Dva izdanja Vukove gramatike*, Naučni sastanak slavista u Vukove dane, 11–13. IX 2014, 44/1, Međunarodni slavistički centar, Beograd, 2015, 451–460, ISSN 0351-9066.

44. Nenezić, Sonja: *Deminitivni pridjevi u Rečniku srpskorvatskoga književnog jezika I–VI*, Manjšalnice v slovanskih jezikah: oblika in vloga, Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, Maribor, Bielsko-Biala, Budapest, Kansas, Praha, 2015, 248–256, ISBN 978-961-6930-34-5.

45. Nenezić, Sonja: *Tvorbeno-semantičke karakteristike sufiksa -če u Čopićevom jeziku*, 6. Simpozijum „Djetinjstvo, mladost i starost u Čopićevom stvaralaštvu“, Banjaluka, 4–5. 9. 2015. Institut za slavistiku Univerziteta „Karl Franc“ u Gracu, Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske u Banjaluci, Grac – Banjaluka, 2016, 267–274, ISBN 978-3-9503561-8-2, ISBN 978-99938-30-72-6

46. Nenezić, Sonja: *Vlastita imena kao motivatori nekih novotvorenica u jeziku crnogorskih online medija / Eigennamen als Motivatoren einiger Neubildungen in montenegrinischen Online-Medien*, Wortbildung und Internet, Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz Kommission für Wortbildung beim Internationalen Slawistenkomitee 2016, 289–300, ISBN 978-3-9504084-6-1.

47. Nenezić, Sonja: *Sintagma i tvorba riječi*, Osamnaesta međunarodna naučna konferencija Komisije za tvorbu riječi Međunarodnog komiteta slavista Univerbacija/Univerbizacija u slavenskim jezicima, Sarajevo, 4–7. aprila 2017, Slavistički komitet, Sarajevo, 2018, 290–300, ISBN 978-9958-648-20-5.

48. Nenezić, Sonja: *Tvorbeni potencijal abrevijatura u jeziku crnogorskih online medija*, XVI Međunarodni kongres slavista, Beograd, 20–27. avgust 2018, Međunarodni komitet slavista, Savez slavističkih društava Srbije, Beograd, 2018, Teze i rezimei u dva toma, Tom I, Jezik, 268.

49. Nenezić, Sonja: *Sintaksa i semantika veznika nego i njegovih vezničkih sredstava u Andrićevoj djelu „Na sunčanoj strani“*, 11. simpozijum „Andrićeva Sunčana strana“, Institut za slavistiku Univerziteta „Karl Franc“ u Gracu i Opština Herceg Novi, Herceg Novi, 11–14. 10. 2018, Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz, Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske u Banjaluci, Svet knjige, Beograd, Nmlibris, Beograd, 2019, 761–771, ISBN 978-3-9504299-5-4, 978-86-7396-717-2.

50. Nenezić, Sonja: Neke sintaksičko-semantičke osobenosti padežnog sistema u Andrićevoj pripovijeci *Anikina vremena*, Andrićeva pripovijetka, Andrić-Initiative, Tom 14, Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz, Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske, Banjaluka, Svet knjige, Nmlibris, Beograd, Narodna biblioteka „Stevan Sremac“, Sokobanja, 2022, 693–704. ISBN 978-3-9504299-9-2 (ISKFU) ISBN 978-86-7396-853-7 (SK) ISBN 978-86-82623-45-8 (NBSS) ISBN 978-99976-27-65-0 (NUBRS).

51. Nenezić, Sonja: *Leksikografski postupak u rječnicima crnogorskih govora*, Zbornik radova sa međunarodnog naučnog skupa „Leksikografski postupak u različitim tipovima referentnih djela“, *Leksikologija i leksikografija I*, Sarajevo: ANUBiH, 154–170.

52. Nenezić, Sonja: *Etnostereotipi i stereotip o Romima u jezičkoj slici crnogorske stvarnosti*, Etnokulturni stereotipi u slavenskim, germanskim, romanskim i orijentalnim jezicima, Filozofski fakultet, Sarajevo, 23–24. 3. 2023 (u štampi).

Radovi u zbornicima s domaćih naučnih skupova

53. Nenezić, Sonja: *Endocentrične pridjevske složenice u srpskom jeziku*, Petnaesti kongres Saveza slavističkih društava Jugoslavije, Niš, 11–13. oktobar, 2001, Knjiga rezimea, 24.

54. Nenezić, Sonja: *O jednom tipu determinativnih složenica u Vukovom Srpskom rječniku*, Na izvoru Vukova jezika (III naučni skup, 2000), Ogranak Vukove zadužbine Žabljak – Šavnik – Plužine, Žabljak, 2005, 72–83, ISBN 86-906773-0-5.

55. Nenezić, Sonja: *O jednom tipu glagolskih imenica u svijetlu Vukovićevih istraživanja*, Život i djelo akademika Jovana Vukovića (zbornik radova sa naučnog skupa, Plužine, 8–9. novembra 2003), Redakcija Monografije Piva i Pivljani, Podgorica, 2004, 176–186, COBISS. CG-ID 8705552.

56. Nenezić, Sonja: *O strukturi Vukovog prvog Rječnika*, Na izvoru Vukova jezika (V naučni skup, 2006), Ogranak Vukove zadužbine Žabljak – Šavnik – Plužine, Žabljak, 2006, 111–121, ISBN 978-9940-9108-1-5.

57. Nenezić, Sonja: *Upotreba predloga „k“ u Vukovom jeziku*, Na izvoru Vukova jezika, Zbornik radova sa VI naučnog skupa, 30–31. jul 2009, Fondacija Vukove zadužbine Žabljak – Šavnik – Plužine, Žabljak, 2010, 75–85, ISBN 978-9940-9108-2-2, COBISS.CG – ID 17766416

58. Nenezić, Sonja: *Naučno stvaralaštvo Jelisavete Subotić*, Naučni skup „Stvaralaštvo žena u Crnoj Gori“, Centar mladih naučnika CANU, Podgorica, 15. decembar 2011, CANU, Naučni skupovi, Knjiga 135, Odjeljenje humanističkih nauka, Knjiga 5, Podgorica, 2015, 39–46.

Prilozi

59. Nenezić, Sonja: *Biografija i bibliografija akademika Branislava Ostojića*, Srpski jezik, XIII/1, Beograd, 2008, 7–35, ISSN 0354-92 59 (u koautorstvu).

60. Nenezić, Sonja: *Medijska pismenost u obrazovanju budućih nastavnika*, Folia Linguistica et litteraria, Časopis za nauku o jeziku i književnosti, 44, Filološki fakultet, Nikšić, 353–357, ISSN 2337-0955 (Online), ISSN 1800-8542 (Print) (prikaz).

Učešće u nacionalnim i međunarodnim naučnoistraživačkim projektima

1. Prikupljanje građe iz Crne Gore za *Bibliografiju rasprava i dela iz indoevropske filologije i opšte lingvistike* u periodu 1997–2005, koja je objavljivana u lingvističkom časopisu Južnoslovenski filolog (br. LV, LVII–LXIII), čiji su izdavači SANU i Institut za srpski jezik SANU;

2. *Proučavanje pisanog jezičkog izraza u Crnoj Gori*, CANU, 2000;

3. *Lingvistička ispitivanja*, CANU, 2003;

4. *Proučavanje crnogorskog pisanog književnojezičkog izraza druge polovine 19. vijeka*, Ministarstvo prosvjete i nauke i Univerzitet Crne Gore, 2005–2007;

5. *Lirski, humoristički i satiristički svijet Branka Ćopića, 2011–* (Institut za slavistiku Univerziteta „Karl Franc“ u Gracu, Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske u Banjaluci);

6. *Ivo Andrić u evropskom kontekstu, 2007–* (Institut za slavistiku Univerziteta „Karl Franc“ u Gracu);

7. *Književnost i jezik u funkciji promovisanja univerzalnih vrijednosti i identitetskih komponenti crnogorskog društva* (mart 2017 – decembar 2017), Filološki fakultet i Ministarstvo kulture Crne Gore;

8. *Medijska pismenost – razumijevanje medija kroz kreiranje medijskih sadržaja*, Filološki fakultet i Narodna biblioteka „Njegoš“ u Nikšiću, 2022;

9. *Etnokulturni stereotipi u slavenskim, germanskim, romanskim i orijentalnim jezicima: sličnosti i razlike u percepciji Drugoga*, Slavistički komitet BiH I Filozofski fakultet u Sarajevu, 2022–2023;

10. *Čitanje u obrazovnoj vertikali*, Filološki fakultet u Nikšiću, 2023.

Univerzitet Crne Gore
address Cetinjska br. 2
81000 Podgorica, Crna Gora
phone +382 20 414 255
fax +382 20 414 230
mail rektorat@ucg.me
url www.ucg.ac.me
University of Montenegro

Broj / Ref 03-1207
Datum / Date 04.05.2017

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 47/15,40/16) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 04.maja 2017.godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr Dušanka Popović bira se u akademsko zvanje docentkinja Univerziteta Crne Gore za oblast Nastava i metodika jezika i književnosti na Filološkom fakultetu, na period od pet godina.

REKTOR

Prof. Radmila Vojvodić

BIBLIOGRAFIJA

Duška Popović
Filološki fakultet
Nikšić

1. **Duška Popović (2012).** *Vokalski sistem govora durmitorskog kraja – selo Podgora, Riječ, časopis za nauku o jeziku i književnosti*, Nova serija, br. 8, Nikšić.
2. **Duška Popović (2013).** *Razvoj čitalačke pismenosti i obrazovni program za maternji jezik i književnost u osnovnoj školi*, *Inovacije u nastavi*, br. 3, Učiteljski fakultet Beograd.
3. **Duška Popović (2013).** *Zastupljenost Njegoševog djela u predmetnim programima u osnovnoj i srednjoj školi*, *Riječ, časopis za nauku o jeziku i književnosti*, Nova serija, br. 10, Filozofski fakultet, Nikšić.
4. **Duška Popović (2013).** *Put stvaraoča ili kako stvarati tekst*, u: *Kako učenicima pomoći da uspješno stvaraju usmene i pisane, umjetničke i neumjetničke tekstove – prvi koraci*, Zavod za školstvo, Podgorica.
5. **Duška Popović (2014).** *Aus der lexik im Roman Wesire und Konsuln / Iz leksike u romanu Travnička hronika*, u: *Andrićs Chronnik, Andrić-Initiative 7*, Branko Tošović (Hg./ur.) Institut fur Slawistik der Karl-Franzens-Universitat, Graz (819–838).
6. **Duška Popović (2015).** *Worter subjektiver Beurteilung im Roman Der verdammte Hof / Riječi subjektivne ocjene u romanu Prokleta Avlija*, u: *Andrićs Hof, Andrić-Initiative 8*, Branko Tošović (Hg./ur.) Institut fur Slawistik der Karl-Franzens-Universitat, Graz (769–785).
7. **Duška Popović (2015).** *Stvaralaštvo Branka Ćopića i zastupljenost njegovog djela u aktuelnom programu za jezik i književnost*, u: *Sunce u cvrčku – 100 godina od rođenja Branka Ćopića*, Naša škola, Zavod za školstvo.
8. **Duška Popović (2015).** *Medijsko obrazovanje i medijska pismenost kao dio digitalne kulture*, u: *Sistem obrazovanja i digitalna kultura*, (ur. P. Vukotić), CANU, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 48, Podgorica.
9. **Popović, Duška (2015).** *Nastava maternjeg jezika i književnosti – planiranje i pripremanje nastave*, *Folia linguistica et literata, časopis za nauku o jeziku i književnosti*, br. 12, Institut za jezik i književnost, Filozofski fakultet, Nikšić. UCG, str. 217-229
10. **Tatjana Glušac, Vesna Pilipović, Duška Popović (2015).** *Stepen dokumentacijske pismenosti učenika trećeg razreda srednjih škola: praktične i pedagoške implikacije*, u: *Prozna i dokumentacijska pismenost učenika III razreda novosadskih srednjih škola*, (uredila: Nada Savković), FPPS „Dr Lazar Vrkatić“, Novi Sad 2015.
11. **Duška Popović, Tatjana Novović (2016):** *Teaching Writing Skills – How To Start Writing a Text*, *Croatian Journal of Education*, Vol. 18; No.4/2016, 1235–1273.
12. **Duška Popović (2017).** *Pripovjedna proza u Crnoj Gori – slike u kamenu između dva rata*, u: *Književnost i jezik u funkciji promovisanja univerzalnih vrijednosti i identitetskih komponenti crnogorskog društva*, monografija. Ur. odbor D. Bogojević at all, Nikšić: Filološki fakultet (179 – 198).
13. **Duška Popović (2018).** *Preparing pupils for creative language production*, *Croatian journal of education*, Vol. 20, No 2 (2018)
14. **Duška Popović (2018).** *Recepcija umjetničkog teksta kao podučavanje i podsticaj za pisano stvaralaštvo učenika*, u: *Književnost za decu u nauci i nastavi*, zbornik radova sa naučnog skupa, Jagodina, 21 – 22. april 2017, (ur. V. Jovanović, B. Ilić), Jagodina: Fakultet pedagoških nauka Univerziteta u Kragujevcu (133-148).
15. **Duška Popović, Jasmina Nikčević (2017).** *Nastava maternjeg jezika i književnosti i stranih jezika kao podrška razvoja interkulturalnosti u osnovnoj školi / Mother Tongue and Literature and Foreign Language as a Support to Development of Interculturality in Elementary School*, u: *Kulturno-potporna sredstva u funkciji nastave i učenja*, (ur. S. Marinković), Užice: Univerzitet u Kragujevcu, Učiteljski fakultet u Užicu (167–76).
16. **Tatjana Novović, Duška Popović (2017):** *Porodlični kontekst kao dio predškolskog institucionalnog ambijenta u Crnoj Gori*, *Inovacije u nastavi*, XXX, 2017/1, str. 82–95.

17. **Dušanka Popović: Poetski svijet svemoćnog pastira – pjesme za djecu Dušana Govedarice.** (S. Kalezić, ur.) *Savremena crnogorska književnost za djecu i omladinu II* (50-73)
18. **Dušanka Popović: Vuk Minić – pripovjedna proza za djecu.** (S. Kalezić, ur.) *Savremena crnogorska književnost za djecu i omladinu II* (46-59)
19. **Dušanka Popović (2019): Procesni pristup – siguran put stvaraoca. Put stvaraoca – radost pisanja** (ur. D. Popović). Podgorica: Zavod za školstvo (9–21).
20. **Dušanka Popović (2019): Čitalačka pismenost i nastava jezika u osnovnim školama u Crnoj Gori, Children and Language Today, First and Second Language Literacy Development, Proceedings of the International Scientific Conference** (ed V. Majdenić, I. Trtanj, V. Živković Vebec) Osijek: Sveučilište Josipa Jurija Strossmayera (159–186).
21. **Dušanka Popović (2019): Procesni pristup u nastavi pisanja kao podrška disleksičnoj djeci** /Process approach in teaching of writing as a support to dyslexic children, *Pedagoška revija za teoriju in prakso inkluzivnega izobraževanja*, oktober / november 2019, letnik 2, 3/4 (64–75)
22. **Dušanka Popović (2019): Teaching Methods and Their Application in Writing Instruction in Primary School, Folia linguistica et litteraria – Časopis za nauku o jeziku u književnosti**, 28, (181–201)
23. Tatjana Novović, **Dušanka Popović (2019):** Pedagoški značaj slikovnice u radu s djecom predškolskog uzrasta. *Vaspitanje i obrazovanje*, 2 (63–76)
24. Tatjana Novović, **Dušanka Popović (2019): The Role and Application of Picture Books in Pre-school Practice / Применение книжек с картинками в дошкольном обучении, Вопросы образования/Educational Studies Moscow**, No 4 (160–184)
25. **Dušanka Popović (2020): Jezik u obrazovnoj vertikali / Vertical Axis of Language Instruction. Lingua Monetegrina, časopis za jezikoslovna, književna i kulturna pitanja**, god. XIII, sv. 1, br. 25 (41–67)
26. **Dušanka Popović, Tatjana Novović (2020): Uloga slikovnice u procesu početnog opismenjavanja u vrtiću i školi /The role of picture books in the beginning stage of literacy development in kindergartens and schools. Krugovi djetinjstva**, god. 8, br. 1/2020, 7–20 .
27. **Dušanka Popović (2021): Understanding and Applying Writing Strategies in Third Cycle of Primary School. International Journal of Instruction**, Vol.14, No.1, 963–982.

Monografije:

1. **Dijalektaska odstupanja u govoru učenika osnovnih škola na području starijih crnogorskih govora**, Naša škola, Zavod za školstvo, Podgorica, 2010.
2. **Standardni jezik i nastava jezika u osnovnim školama**, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2011.
3. **Čitati, razumjeti, znati**, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2014.
4. **Govor sela Podgore**, Nikšić: Filološki fakultet, 2019.